

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Mf.I.40.060/2023/7.

A felperes:

felperes neve (székhelye)

A felperes meghatalmazott jogi képviselője:

Jákó & Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Jákó János ügyvéd, címe)

Az alperes:

alperes neve (címe)

Az alperes meghatalmazott jogi képviselője:

Tuczai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Tuczai Dóra ügyvéd, címe)

A per tárgya:

Kártérítés

Az elsőfokú bíróság neve és megfellebbezett határozatának a száma:

Kecskeméti Törvényszék 3.M.70.079/2021/97. részítélet

A fellebbező fél és a fellebbezés sorszáma:

A felperes, 3.M.70.079/2021/99.

R É S Z Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság részítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 2 000 000 (kettőmillió) forint másodfokú eljárási költséget.

A le nem rótt 2 500 000 (kettőmillió-ötszázezer) forint fellebbezési illeték az állam terhén marad.

A részítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS

A tényállás

[1] A felperes, mint egyesület, a tenisz sportág hazai és nemzetközi feladatainak ellátására létrehozott, a sportág versenyrendszerében működő sportszervezetek tevékenységét összefogó és összehangoló, kiemelkedően közhasznú szervezetként működő országos sportági szakszövetség, mely saját Alapszabállyal és Szervezeti Működési Szabályzattal rendelkezik.

A felperes ügyintéző-képviselési szerve az elnökség, mely 7 tagból áll (elnök, alelnök, 5 elnökségi tag). Az elnökség tagjai feladatukat társadalmi tisztségviselőként végzik. A szervezet legfőbb tisztségviselője és törvényes képviselője az elnök.

A szakszövetség hivatali munkáját az elnökség által kinevezett főtitkár irányítja. A főtitkár a felperessel munkaviszonyban áll, felette a munkáltatói jogkört az elnök gyakorolja. A felperes elnöksége 2018 szeptember 10-én kelt (határozat száma) számú egyhangú határozatával felhatalmazta az elnököt operatív (ún. sürgősségi) döntések önálló meghozatalára (29. számú előkészítő irat melléklete)

[2] Az alperes 2011. augusztus 1. napjától állt határozatlan idejű munkaviszonyban a felperesnél, főtitkár munkakörben. A felek 2017. június 1. napján egységes szerkezetbe foglalt munkaszerződést írtak alá, melyben rögzítésre került, hogy a felperes elismeri a folyamatos munkaviszony fennállását, és ehhez fűződő kedvezményekben kívánja részesíteni az alperest. Az alperes munkabére havi bruttó 985 000 forint volt. A munkaszerződés 3.6. pontjában a munkaviszony megszűnése esetére kikötötték, az alperest az Mt. 77. §-a alapján 12 havi végkielégítés illeti meg. A 4.2. pont rendelkezése szerint – az alapbérén felül – év végi vagy negyedéves jutalom, felsőkategóriás hordozható személyi számítógép, csúcskategóriás mobiltelefon, mobiltelefon előfizetés, Audi A4 Kombi gépjármű, éves autópályamatrix, valamint üzemanyag elszámolás illeti meg. Az alperes a munkaszerződésben foglaltakkal ellentétben a főtitkári munkakörre vonatkozó munkaköri leírást nem kapott. Az Alapszabály 28. § (2) bekezdés e) pontja értelmében a Szakszövetséggel munkaviszonyban álló dolgozók felett a Munka Törvénykönyve, egyéb jogviszonyban állók esetében az arra vonatkozó jogszabály alapján gyakorolja azokat a jogokat, amelyek nem tartoznak az elnökség kizárólagos hatáskörébe.

[3] A Hungarian Grand Prix női tenisztornát 1993-tól 2013-ig minden év júliusában (város 1)-en, a (helyszín 1 neve)-n salakos pályán, szabad téren rendezték meg. A verseny 2014-től a WTA versenynaptárából kikerült és az a továbbiakban (ország és város neve)-ben került megrendezésre.

[4] A WTA (Women's Tennis Association) 1973-ban alakult meg a profi női teniszezők érdekeinek képviselőtére, mely egyesület szervezi a nemzetközi női teniszversenyeket.

[5] A (cég 1 neve) (a továbbiakban: (cég 1 neve)) egy USA-ban bejegyzett vállalkozás, mely a sport, média és szórakozás tevékenységi körökben tradicionális ügynöki tevékenységet folytat.

[6] A felperesi szakszövetség 2017. évben három évre (2017., 2018., 2019.) bérleti szerződést kötött az a (cég 1 neve)-vel, mint jogtulajdonossal egy fedett pályás nemzetközi kategóriájú 250 000 USD összdíjazású női WTA tenisztorna rendezésére. A megállapodás alapján 2017. február 20.-26., 2018. február 18.-25., majd 2019. február 17.-24. között állami garanciával 250 000 USD összdíjazású női WTA tenisztornák kerültek megrendezésre (város 1)-en, a (helyszín 2 neve).

[7] 2018. szeptemberében kormányzati döntés született arról, hogy a februári fedett pályás verseny helyett 2020. évtől a Magyar Állam a Hungarian Grand Prix elnevezésű szabadtéri, júliusi rendezésű WTA versenyt kívánja támogatni. A 2019. évi 24. számú Magyar Közlönyben 2019. február 18. napján jelent meg az 1043/2019. (II.18.) Kormányhatározat, a nemzetközi tenisztornák Magyarországon történő megrendezéséhez szükséges kormányzati intézkedésekről. Ebben a Kormány a 2019-2023. években a Hungarian Grand Prix WTA International női szabadtéri tenisztorna Magyarországon történő megrendezését támogatta. A teniszverseny rendezési jogának elnyerése érdekében a 2020-2023. években történő magyarországi megrendezéshez 2020. évben 900 000 USD-nek megfelelő forintot biztosítottak. E kormányhatározatban megfogalmazott támogatás eredményeként kívánták a Hungarian Grand Prix WTA International tenisztornát visszahozni Magyarországra. A tárgyalások azonban nem vezettek eredményre, a WTA ehhez nem járult hozzá.

[8] Magyarország 2020. áprilisában rendezhette volna meg (város 1)-en a FED Kupát, és a felperesi szakszövetség vezetőiben felmerült, ennek az eseménynek kívánatos előzménye lenne, ha 2020. év 7. hetében fedett pályás nemzetközi női teniszverseny kerülne megrendezésre hasonlóképpen, mint a megelőző három évben (2017-2019.). Ennek érdekében a felperesi szakszövetség elnöke egyeztetést kezdeményezett az Emberi Erőforrások Minisztériuma sportért felelős államtitkárával a júliusi salakos pályán megrendezendő versenyre korábban biztosított támogatás erre történő átcsoportosításáról.

[9] A 2019. november 5-én kelt válaszlevélben a sportért felelős államtitkár arról tájékoztatta a felperes elnökét, hogy a kormányhatározatokban csak a 2019. évi tenisztorna megrendezéséhez biztosítottak forrást, a 2020. évi teniszversenyhez támogatási kérelmet nem nyújtott be a felperes, így a jogszabályi rendelkezések alapján már nem kaphat sport célú állami támogatást.

[10] A felperes elnöke még ugyanezen a napon írt válaszlevelében nyilatkozott arról, hogy a kormányhatározattal támogatott teniszbajnokság megrendezésére nincs mód, mert azt a WTA elnöksége elutasította. WTA női teniszbajnokság egyedül február hónapban kerülhet megrendezésre Magyarországon. Utalt arra, hogy szerződés még erre nézve nem kötött meg a felek között, azonban kifejezetten hasznos lenne egy nemzetközi női verseny megrendezése a 2020. áprilisi FED Kupa előtt.

[11] A 2019. november 20. napján kelt válaszlevelében a sportért felelős államtitkár felhívta a figyelmet arra, hogy a felperes nem küldött regisztrációs kérelmet annak érdekében, hogy a Kormány fontolóra vegye annak támogatását, a rendelkezésre álló hatályos kormányhatározat pedig a nyári női szabadtéri Hungarian Grand Prix WTA International teniszbajnokságot támogatja. Az államtitkár kitért arra, hogy a Kormány a 2020. februári WTA teniszbajnoksággal kapcsolatban nem foglalt állásfoglalást, így arra forrást nem tud biztosítani.

[12] A tárgyalások a levelezéssel nem zárultak le, a támogatási összeg átcsoportosítása érdekében a felperesi szakszövetség akkori elnöke (elnök neve), a sportért felelős államtitkárral, (államtitkár neve) további személyes egyeztetéseket folytatott.

[13] A felperes elnöke 2019. november 28. napján levélben fordult Magyarország miniszterelnökéhez annak érdekében, hogy a 1043/2019 (II.18.) Kormányhatározatban biztosított 900 000 USD összeget a 2020. februári esemény megrendezéséhez nyújtott támogatásként lehessen felhasználni. (27. számú beadvány mellékletei) Emellett kormányzati tisztségviselőkkel, valamint a sportért felelős államtitkárral további személyes megbeszélést folytatott annak érdekében, hogy a kormányhatározatban szereplő támogatás összege átcsoportosításra kerüljön a 2020. év 7. hetében megrendezni kívánt WTA női teniszbajnokságra.

[14] A felperes vezetősége 2019. év őszén tudomást szerzett arról, hogy a tervezett teniszbajnokság (város 1)-en a (helyszín 2 neve)-n nem kerülhet megrendezésre egy másik rendezvény miatt. A felperes képviselőjében az alperes és munkatársai elsősorban (város 1)-en kerestek helyszínt az eseményhez, majd tárgyalásokat folytattak a megfelelő csarnok biztosítása céljából a (város 2)-i (helyszín 3 neve) vezetőjével. Tudomással bírtak arról, hogy a tervezett időpontban, 2020. év 7. hetében egy fitness rendezvény miatt a csarnokot már lefoglalták, azonban szóbeli egyeztetés alapján tájékoztatást kaptak arról, lehetőség van a kitűzött program másik időpontra történő áthelyezésére. Ennek érdekében az alperes – a szakszövetség elnökének nevében és megbízásából – 2019. december 21-én a térség országgyűlési képviselőjéhez fordult levélben (e-mail), melyben a nemzetközi női teniszbajnokság (város 2)-n történő megrendezéséhez kért támogatást.

[15] Az alperes és az akkori kommunikációs igazgató, (személy 1 neve) 2020. január 2-án (város 2)-be utazott, ahol megbeszélést folytatott a (cég 2 neve) ügyvezetőjével, (személy 2 neve)-vel a (helyszín 3 neve) rendelkezésre bocsátása érdekében. Az ügyvezető vállalta, amennyiben a pénzügyi fedezet az esemény megrendezéséhez rendelkezésre áll, úgy hajlandóak a lefoglalt programot egy másik időpontra áthelyezni. Ezt követően a (város 2)-i (helyszín 3 neve) megfelelő minősítése céljából a WTA képviselőjében, (személy 3 neve)

Magyarországra utazott és helyszíni bejárást (ún. „site visit”) tartott (személy 4 neve) főtitkári asszisztens kíséretében.

[16] 2020. január közepétől már egyre nagyobb nyomás nehezedett a felperes vezetőire a (cég 1 neve) részéről a tervezett teniszversennyel kapcsolatos szerződés aláírására, tekintettel arra, hogy a verseny megrendezésének február közepére tervezett időpontja már nagyon közel volt, és a szerződés aláírására a felek között még nem került sor.

[17] (Személy 2 neve) a (cég 2 neve) ügyvezetője 2020. január 20-án elektronikus levelet küldött (személy 5 neve), a WTA elnöke részére azzal a tájékoztatással, hogy a 2020. február 15.-23. között megrendezésre kerülő WTA verseny helyszínét a (város 2)-i (helyszín 3 neve) nem tudja biztosítani egy másik verseny lefoglalt időpontja miatt. E levél (személy 5 neve) részéről az alpereshez továbbításra került azzal a kérdéssel „mi folyik itt?”. Az alperes megdöbbenve vette tudomásul a helyszínnel kapcsolatos információt, egyúttal tájékoztatta a WTA elnökét, továbbá a (cég 1 neve) vezetőjét, (személy 6 neve)-t, hogy a (felperes) elnöke aznap 14 órakor egyeztet a miniszterrel. (Személy 5 neve), a WTA elnöke, az alperes és (személy 6 neve) ((cég 1 neve) vezetője) részére egyaránt továbbított válaszában felhívta a figyelmet arra: „Noha ön nem tudta biztosítani a kormányzati finanszírozást, a (cég 1 neve) jelezte, hogy készen áll az esemény vállalására, így a helyszínnel kapcsolatos jelentős változások nem indokolhatóak azzal, hogy a kormány biztosítja-e a pénzügyi támogatást vagy sem.” Az alperes ezt követő emailben vállalta, jelentkezik, amint releváns információt kap az ügyben (11. számú válaszirat F/8. melléklet).

[18] (Személy 2 neve) 2020. január 21. napján a WTA elnöke felé írásban ismételten megerősítette, hogy a teniszverseny megrendezésére a (város 2)-i (helyszín 3 neve) nem biztosítható (11. számú beadvány F/7, 56. számú előkészítő irat F/7 számú melléklet).

[19] A sportért felelős államtitkár 2020. január 21-én levélben tájékoztatta a WTA elnökét, hogy a 2020. februári WTA verseny (város 2)-n történő megrendezése tekintetében sem állami támogatás, sem pedig kormánygarancia nem áll rendelkezésre (11. számú válaszirat F/9).

[20] A (cég 1 neve)-vel megkötni kívánt versenyrendezési jogbérleti szerződés aláírását megelőzően az elnök az elnökséget nem hívta össze, és formális elnökségi határozat sem született a szerződés aláírása tárgyában. Az elnökség egyes tagjai az elnök, az alperes, a kommunikációs igazgató és a sportigazgató személyes, telefonos üzeneteiből, illetve email útján értesültek a teniszversennyel kapcsolatos tárgyalásokról, a kialakult helyzetről.

[21] Az alperes 2020. január 22. napján a felperes elnökének támogató tájékoztatása nyomán, mely szerint „a szerződés aláírható” főtitkárként ellenjegyezte a három évre szóló (2020-2021-2022.) jogbérleti szerződést a (cég 1 neve)-vel (88. számú jegyzőkönyv 4. oldal 5. bekezdés). A szerződés tartalma szerint a felperes évi 275 000 € bérleti díj megfizetésének kötelezettségét vállalta három évre, összesen 875 000 € értékben. Az alperes által folytatott egyeztetés eredményeként a (cég 1 neve) visszaigazolta, a WTA is hozzájárult ahhoz, hogy 2020. évben a verseny (város 1) helyett a (város 2)-i (helyszín 3 neve)-ben kerüljön megrendezésre, így a bérleti szerződésben már ez a kikötés is rögzítésre került.

[22] Az alperes a szerződést azt követően írta alá, miután a részben személyes jelenléttel, részben telefonos bekapcsolódás útján tartott megbeszélésen – melyen (elnök neve) elnök, (személy 7 neve) alelnök, (személy 8 neve) elnökségi tag, (személy 9 neve) sportigazgató, (személy 1 neve) kommunikációs igazgató, (személy 4 neve) főtitkári asszisztens, valamint (személy 10 neve) jogász vettek részt – az elnök szóbeli tájékoztatást adott arról, hogy a bérleti szerződés aláírható.

[23] Az alperes a bérleti szerződés aláírásakor annak legutolsó oldalát, az ún. „Execution Page”-t ellenjegyezte. A nemzetközi sportdiplomáciában gyakori a szerződéskötések esetén, hogy a felek csak a megállapodás utolsó oldalát írják alá és küldik meg egymásnak, mellyel lényegében a végleges megállapodásra irányuló szándéknyilatkozatukat teszik meg, ez lehetővé teszi, hogy utóbb a szerződés egyes pontjain még módosítsanak.

[24] (Személy 4 neve) főtitkári asszisztens 2020. január 23. napján intézkedett a bérleti szerződés alperes által aláírt oldalának (cég 1 neve) részére történő megküldéséről azzal a tájékoztatással, hogy a megállapodás egyes pontjainak közös kidolgozása még folyamatban van, ilyen az 50 000 € levonás az első éves bérleti díjból, továbbá a 2020. évi rendezvény eredményétől függően lehetőség arra, hogy közös megegyezéssel a rendezvény áthelyezhető (17. számú alperesi előkészítő irat 4. oldal, A/2/4. számú melléklet).

[25] Az alperes 2020. január 24-én emailben fordult (személy 2 neve) ügyvezetőhöz a (helyszín 3 neve), mint helyszín biztosítása érdekében. Az ügyvezető elismerte, vállalták annak lehetőségét, hogy a már befoglalt rendezvényeket lemondják. Válaszlevelében arra hivatkozott, hogy a kért írásbeli garancia nem teljesült a felperes részéről, így értesítette az alperest, hogy a korábban lefoglalt rendezvény áthelyezésére már nincs mód, egyéb további napokra is foglalás érkezett, a csarnok nem tud helyszínt biztosítani a tenisztornának (keresetlevél F/11 számú melléklet).

[26] Az alperes és kollégái – arra az esetre, amennyiben a (város 2)-i (helyszín 3 neve) mégsem áll rendelkezésre – tárgyalásokat folytattak abból a célból, hogy a (személy 11 neve) elnökségi tag tulajdonában lévő (város 3 neve)-i (helyszín 4 neve) kerülhessen sor a WTA tenisztorna lebonyolítására. A (helyszín 4 neve) korábban kisebb díjazású nemzetközi versenyeknek már adott helyt. Az alperes tájékoztatta ennek lehetőségéről a (cég 1 neve) vezetőjét, melynek eredményeként a WTA-val történt egyeztetés alapján hozzájárultak ahhoz, hogy kivételesen a (helyszín 4 neve) legyen a verseny helyszíne. Ezzel kapcsolatban (személy 5 neve) WTA elnök WhatsApp üzenetben tájékoztatta az alperest, hogy „rendelkezem a játékosok támogatásával, hogy a Klubban kerüljön a verseny megrendezésre, ha (város 2) nem tud működni” (29. számú előkészítő irat. 4. oldal).

[27] Ezt követően a WTA képviselőjében (személy 12 neve) vette fel a kapcsolatot az alperessel, hogy a (város 3 neve)-i tenisz klub helyszíni ellenőrzését mielőbb elvégezhessék. A WTA részéről a megfelelőséget minősítő (személy 3 neve)-vel emailben történt kapcsolatfelvétel alapján 2020. január 31. napjára tervezték a helyszíni bejárást.

[28] Ekkor helyszíni szemle megtartására nem került sor, mert az alperes elnöki intézkedés folytán időközben írásban lemondta a WTA irányában a teniszbajnokság megrendezését. A verseny 2020. évi lemondására az elnök azon tájékoztatása alapján került sor, hogy a kormányzat nem támogatja a teniszbajnokságot, azt le kell mondani, melyről a szerződés aláírását korábban támogató személyi kör ugyancsak értesült. Az alperes – a felperes képviselőjében – az általa aláírt és (személy 6 neve), a (cég 1 neve) vezetőjének megküldött levélben a 2020. február 17-i kezdő időponttal tervezett teniszbajnokság megrendezését mondta le, egyúttal a felperes nevében visszavonhatatlan kötelezettséget vállalt arra, hogy a felperesi szakszövetség 2020. április 15. napjáig a (cég 1 neve)-nek megfizet 325 000 USD-t, a járulékokkal, és a játékosok költségeivel együtt (11. számú beadvány F/12. számú melléklet). Az alperes eljárásáról a felperes elnöksége tudott, ezt a döntést nem alperes egyszemélyben hozta (88. számú jegyzőkönyv 4. oldal 6. bekezdés).

[29] A fenti események után a 2022. február 6-ai elnökségi ülésen – az elnöknek a bérleti szerződés aláírására és a 2020. évi teniszbajnokság lemondására vonatkozó tájékoztatását követően – az alperes a főtitkári tisztségéről lemondott.

[30] Ezt követően a munkaszerződést a felek közös megegyezéssel 2020. május 31. napjával megszüntették. E tárgyban két megállapodás is született:

1. A 2020. február 6. napján kelt munkaviszonyt megszüntető okiratban a felek abban állapodtak meg, hogy a munkavállaló alperest munkavégzési kötelezettség terheli a munkaviszony megszűnésének napjáig, és az utolsó munkában töltött nap megegyezik a munkaviszony megszűnésének napjával. A 3. pontban a felperes kötelezettséget vállalt arra, hogy mint munkáltató a munkaviszony megszűnésére tekintettel bruttó 5 havi alaphéti összeget megfizet az alperes részére. A 4. pontban kötelezettséget vállalt arra, hogy a munkaviszony megszűnéséig esedékes pénzügyi járandóságait, továbbá a munkaviszony megszűnésével kapcsolatos igazolásokat a munkaviszony megszűnésétől számított 5 munkanapon belül eljuttatja az alperesnek.

2. A 2020. május 6. napján kelt megállapodásban változatlanul rögzítették, hogy a jogviszony megszűnésének időpontja 2020. május 31. napja. 2020. február 7. napjától felmentették az alperest a munkavégzési kötelezettség alól. A 3. pontban rögzítették, a munkavállalót – a munkaviszonyának megszűnéséig terjedő időre számított alaphéti kívül – egyéb pénzügyi juttatás nem illeti meg.

[31] A 2020. évi WTA verseny kivizsgálását a felperes Ellenőrző Testülete 2020. február 25-én tartotta meg, amelyen az alperes, a felperes jogásza, (személy 10 neve), (személy 9 neve), mint új főtitkár, valamint a bizottság tagjai vettek részt. Jegyzőkönyvben rögzítették, hogy 2020. szeptemberétől az alperes tárgyalásokat folytatott a WTA verseny esetleges (város 1)-i megrendezése érdekében a magyar állami szervekkel, a WTA-val és a jogtulajdonossal, a (cég 1 neve)-vel. Az angol nyelvű szerződést az (cég 1 neve) jogtulajdonos képviselője 2020. január 8-án írta alá, az alperes pedig 2020. január 22-én. A szerződés az elkövetkezendő három évre kötött egy esetleges hosszabbítási lehetőséggel. A Testület megállapította, hogy a volt főtitkár sok és komoly hibát követett el az elmúlt hónapok során az adott témában. Az elsődleges hiba az volt, hogy az elnökséget nem tájékoztatta a tárgyalások, levelezések menetéről, információt nem adott a témában. Súlyos hibát követett el

a szerződés aláírásával, amelyre felhatalmazása sajnálatos módon nem volt a (felperes) elnökségétől, és ezzel komoly kötelezettségvállalást tett a (felperes) nevében. A kötelezettségvállalás anyagi kártérítés jogcímén jelentkezik, melynek összege 325 000 USD. A fenti megállapítások egyértelművé teszik (alperes neve) (felperes) teljes mértékű felelősségét a kialakult helyzetben (11. számú beadvány melléklete).

[32] Az alperes főtitkári pozícióból való távozását követően az új főtitkár (személy 9 neve) 2020. február 18. napján közölte a (cég 1 neve)-vel, hogy megküldi a teljes bérleti szerződést, DHL útján. 2020. február 24. napján (személy 13 neve) – a WTA torna jogtulajdonosának képviselőjében eljáró jogász – tájékoztatta (személy 9 neve) főtitkárt, másolatban pedig a (felperes) elnökét, – hogy a DHL-től értesítést kapott mikorra várható a szerződés kézbesítése, mely igazoltan 2020. február 26. napján megtörtént. A szerződés perfektuálódása (véglegesítése) ez utóbbi dátumra tehető (17. számú előkészítő irat 6. oldal).

[33] A felperesi szakszövetségnél 2020. március 16-tól megbízási szerződéssel (személy 14 neve) pénzügyi biztos tevékenykedett, akinek feladata a felperes tartozásállományának felmérése volt, továbbá a pénzügyi vonatkozású döntések tekintetében minden kötelezettség-vállalás és kifizetés az ő jóváhagyásához volt kötve.

[34] Az (cég 1 neve) részéről (személy 15 neve) igazgató 2020. április 6-án levelet küldött a felperes akkori főtitkárának, (személy 9 neve)-nek, valamint a felperes által megbízott ügyvédnek, melyben a WTA tenisztorna bérleti szerződésének megsértésével összefüggésben. 365 147 USD összeg megfizetésére hívta fel a felperest 2020. április 15. napjáig terjedő határidővel (keresetlevél F/13-F/14. számú melléklet).

[35] A felperes képviselőjében az akkori elnök, (elnök neve), valamint (személy 14 neve) pénzügyi biztos 2020. április 20. napján az Emberi Erőforrások Minisztériuma Sportért Felelős Államtitkársága részére pénzügyi konszolidációs kérelmet nyújtott be. Ennek tételes részletezőt tartalmazó mellékletében szerepelt a 7. pontban a 2020. évi WTA tenisztorna lemondása miatt a (cég 1 neve) által követelt kártérítés 120 498 510 forint (365 147 USD), valamint a 8. pontban a 2021. és 2022. évi WTA tenisztorna lemondásából várható kártérítés, együtt: 368 500 000 forint összegben.

[36] A (cég 1 neve) 2020. augusztus 5. napján számlát állított ki a (felperes) felé, majd augusztus 18. napján a (cég 1 neve) megbízásából a (cég 3 neve) követeléskezelő cég fizetési felszólítást küldött a felperesnek, melyben 2020. augusztus 25. napjáig terjedő határidővel 365 147 USD, a 2020. évi verseny törlése miatt felmerült pénzdíjak és költségek; 275 000 €, a 2020. évi verseny bérleti díja; 55 000 €, a 2021. évi bérleti díj 20%-a, mely 2020. június 1. napján volt esedékes; továbbá 110 000 €, a 2020. szeptember 1-től 2021. évi bérleti díj további 40%-a megfizetését követelte.

[37] A felperes 2020 júliusában megújított vezetősége 2020. augusztus 11. napján elnökségi ülést tartott (személy 14 neve) pénzügyi biztos jelenlétében. A pénzügyi biztos a felperes kintlévőségeit és kötelezettségeit felmérte, és ennek eredményeként a konszolidációs tervet elkészítette, abban mintegy 3,5 milliárd forint támogatási igényt mutatott ki. Ezen a napon az elnökség az (X) sz. Eln. Határozattal az aggályos, nem a szövetség érdekeit szem előtt tartó nagy értékű szerződésekre nézve, így a (cég 1 neve) ((cég 1 neve)) céggel kötött

szerződés a februári WTA torna megrendezésére, valamint az egyéb más szerződések felmondását, illetve megszüntetését határozta el, azzal, hogy az ehhez szükséges jogi és sportdiplomáciai lépéseket a lehető legrövidebb időn belül megteszi. Elrendelte továbbá minden egyéb, a tartozásállományban szereplő szerződés felülvizsgálatát.

[38] A következő elnökségi ülés megtartására 2020. október 6-án került sor. Ekkor született meg az (Y) sz. Eln. Határozat, amelyben az elnökség arról döntött, hogy a (cég 1 neve) ((cég 1 neve)) gazdasági társasággal aláírt szerződés tekintetében 2021-ben, illetve 2022-ben előírányzott versenyek nem kerülnek megrendezésre. A döntésről mind a (cég 1 neve)-t, mind a WTA-t a felperes írásban értesíti, és felhívja a WTA figyelmét arra, hogy a februári verseny kapcsán (város 1) ne kerüljön be a versenynaptárába. A (cég 1 neve) részéről érkezett egyezségi ajánlat tekintetében az elnökség akként határozott, hogy bekéri a (cég 1 neve) költségeit alátámasztó dokumentumokat, és ennek érdekében haladéktalanul megkeresi a (cég 1 neve)-t.

[39] A Kormány az 1561/2020. (VIII.30.) számú Kormányhatározattal rendelkezett arról, egyetért a (felperes) működési feltételeinek stabilizálása (konszolidációja) és az általa megvalósítandó szakmai programok, fejlesztések támogatásával. Ennek eredményeként a (cég 4 neve) és a felperesi szakszövetség részéről 2020. szeptember 24. napján (okirat száma) számon támogatói okirat aláírására került sor, mely alapján a kormányhatározatban rögzített támogatási cél megvalósításához 2 500 000 000 forint összegű támogatást nyújtott (72. számú beadvány melléklete). Az összeg két részletben egy elkülönített banki alszámlára került, ahonnan azt kizárólag a konszolidációs kérelemben megjelölt fizetési kötelezettségekre fordíthatta a felperes.

[40] Ezt követően folytatott további egyeztetést a felperesi szakszövetség a (cég 1 neve)-vel. (Személy 6 neve), a (cég 1 neve) vezetője 2020. szeptember 30. napján a (felperes) új elnöke, (új elnök neve) részére küldött levelében 1 645 147 USD, valamint 550 000 € összeg megfizetésére tett javaslatot a szerződés megszüntetése esetére. A felperes elnöke 2020. október 26. napján kelt válaszlevelében 412 500 € és 351 625 USD összeg megfizetésére tett ajánlatot (31. számú előkészítő irat F/38-F/39).

[41] Az egyeztetés eredményeként 2020. december 2-án megszületett a „Settlement and Mutual Release Agreement” – Elszámolási és Kölcsönös Felmentési Megállapodás, amelyben a (cég 1 neve) és a felperes a bérleti szerződés megszüntetésében állapodott meg. Ellentételezésként a felperes vállalta, hogy 412 500 €-t és 351 625 USD-t megfizet a (cég 1 neve) részére, mellyel szabadul a bérleti szerződésben foglalt valamennyi kötelezettség teljesítésétől nemcsak a 2020., de a 2021. és 2022. évekre vonatkozóan is. A megállapodás alapján a felperes 252 998 744 forintot fizetett meg a (cég 1 neve) részére akként, hogy az „(alszámla megjelölése) alszámláról 2020. december 2-án 104 836 994 forintot, továbbá 148 161 750 forintot átutalással teljesített (keresetlevél F/16. számú melléklete).

[42] A (cég 4 neve) által biztosított támogatás felhasználásáról a felperes 2022. július 26-án készített elszámolást, melynek 622. sorában a 2020. december 2. napján „jogdíj” címen a (cég 5 neve) Holdingnak ((cég 1 neve)) kifizetett 252 998 744 forint feltüntetésre került (80. sorszámon csatolt pendrive adathordozó).

[43] A felek a munkaviszony fennállása alatt 2019. április 1. napján a FED Kupa megrendezésével összefüggésben megbízási szerződést is létesítettek, melyben a felperes kötelezettséget vállalt a 2019. április 1-től 2019. október 31. napjáig terjedő időre bruttó 12 219 102 forint ellenérték megfizetésére, ezt követően havonta minden hónap 10. napjáig bruttó 1 335 000 forint megbízási díjat határoztak meg. A megbízási szerződést 2020. május 29. napján a felek közös megállapodással megszüntették, tekintettel arra, hogy a 2020. évi FED Kupa döntő nem került megrendezésre. A bizonylatok tartalma szerint a felperes összesen 12 500 000 forintot fizetett meg megbízási díj címén az alperesnek.

A felperes keresete, alperes ellenkérelme, a felek – részítélettel szembeni – fellebbezés szempontjából releváns nyilatkozatai

[44] A felperes 2021. február 8. napján keresetet terjesztett elő, melyben kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 252 998 744 forint, valamint ezen összeg után 2020. január 23. napjától a kifizetés napjáig járó, a mindenkor érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamata megfizetésére kártérítés jogcímén. Kérte, hogy a bíróság marasztalja az alperest perköltségben is.

[45] Keresete jogalapjaként az Mt. 2. § (1) bekezdésére, 42. § (1) bekezdésére, 52. § (1) bekezdésére, a 64. § (1) bekezdésére, az Mt. 179. § (1), (2), (3), (4) és (5) bekezdéseire, az Mt. 177. §-ára, az Mt. 208. § (1) bekezdésére, 209. § (5) bekezdésére, a Ptk. 6:527. § (1) bekezdésére, 6:522. § (1) és (2) bekezdéseire hivatkozott.

[46] Elsődleges tényállításként azt adta elő, hogy az alperes munkaszerződése, az Alapszabály és a Szervezeti Működési Szabályzat (a továbbiakban: SZMSZ) ugyan nem rögzíti, hogy az alperes vezető állású munkavállaló volt, azonban a munkakör tartalma alapján, az alperes feladat- és hatáskörei, valamint a szervezetben betöltött szerepe folytán megállapítható, hogy mint főtitkár az Mt. 208. § (1) bekezdése szerinti vezető állású munkavállalónak minősült, ebből következően teljes kártérítési felelősséggel tartozik a felperesi munkáltató irányában. A főtitkár szervezetben betöltött szerepét, feladat- és hatáskörét az Alapszabály és az SZMSZ határozza meg, amelyek az ügy szempontjából releváns rendelkezéseket tartalmaznak.

[47] Ezekből felperes kiemelte, az Alapszabály 28. § (1) bekezdés rendelkezését arról, hogy a szakszövetség hivatali munkáját és gazdálkodását az elnökség által kinevezett és a szakszövetséggel főfoglalkozású munkaviszonyban álló főtitkár irányítja, a közgyűlési és elnökségi határozatok kereti között. A (2) bekezdésben szabályozott feladat- és hatásköreiből felperes kiemelte:

f) felelős a gazdálkodási rend megtartásáért, önálló aláírási és utalványozási jogkört gyakorol;

g) képviseli a szövetséget, illetve felhatalmazás alapján helyettesít más tisztségviselőket. Alperes főtitkári tevékenységéről a szakszövetség elnökségének volt köteles beszámolni.

Az Alapszabály 20. § (5) bekezdése rendelkezik akként, hogy az elnökség dönt a rendkívüli, a költségvetésben nem szereplő, valamint az előirányzatot meghaladó kiadásokról. A (6) bekezdés szerint az éves költségvetés keretein belül az elnökség kizárólagos hatáskörébe tartozik egyebek mellett minden olyan határozat meghozatala, amely alapján a szakszövetség számára jelentős vagyoni terhek vagy kötelezettségek keletkeznek.

Az SZMSZ III.6.1. pontja kimondja, hogy a munkáltatói jogokat a főtitkár esetében a (felperes) elnöke gyakorolja, továbbá a főtitkár a szövetség munkaszervezetének a vezetője. A szövetség képviselőjére általánosságban az elnök, valamint az elnök meghatalmazása alapján a főtitkár vagy az alelnök jogosult. Az SZMSZ IV.8.b. pontja kötelezettségvállalás esetére az elnököt jelölte ki képviselőre, továbbá a főtitkárt és az általuk belső szabályzatban, illetve eseti jelleggel vagy tartósan erre meghatalmazott, vagy ezzel megbízott munkavállalót vagy tisztségviselőt.

[48] Az alperes, mint volt főtitkár 2020. január 22. napján aláírt egy három évre szóló jogbérleti szerződést a (cég 1 neve)-vel, amelynek tárgya a WTA naptárában az év 7. hetében szereplő fedett pályás női teniszverseny rendezési joga volt, 2020-2021-2022 évekre vonatkozóan. A bérleti szerződés szerint a 2020-as torna (város 2)-n, a (helyszín 3 neve)-ben került volna megrendezésre, míg 2021-ben és 2022-ben (város 1) lett volna a helyszín. Alperesnek tudomása volt arról, hogy a 2019. február 18. napján Magyar Közlönyben megjelent 1043/2019. (II.18.) Kormányhatározat a Hungarian Grand Prix WTA International női szabadtéri tenisztorna Magyarországon történő megrendezéséről és támogatásáról rendelkezik. A kormányhatározat értelmében a Kormány a nevezett tenisztorna (város 1)-en, a (helyszín 1 neve)-n történő megrendezését támogatta. Ennek ellenére a kormányhatározat megjelenését követő időszakban az alperes arra vonatkozóan folytatott tárgyalásokat, és keresett helyszínt, hogy a minden év 7. hetében szereplő WTA nemzetközi tenisztorna kerüljön megrendezésre Magyarországon.

[49] A felperes 2020. január 2-án szabad helyszín hiányában kereste meg (személy 2 neve)-t, a (cég 2 neve) ügyvezetőjét azzal, hogy a (város 2)-i (helyszín 3 neve) álljon rendelkezésre az az esemény céljából. Tájékoztatta az ügyvezetőt arról, hogy a női tenisztornának nem tudnak helyszínt biztosítani, mert egy másik rendezvény lebonyolítására már a jegyértékesítés is elkezdődött.

[50] (Személy 2 neve), a (cég 2 neve) ügyvezetője ezt követően 2020. január 20-án kelt levelében tájékoztatta (személy 5 neve)-t, a WTA elnökét is arról, hogy 2020. február 15-23. közötti időszakban a WTA női teniszverseny nem lesz megrendezhető a (város 2)-i (helyszín 3 neve)-ben, és arról is, hogy a (cég 2 neve), mint működtető nem kötött szerződést a felperessel a verseny lebonyolítására. Ezt követően 2020. január 21. napján újabb levelet küldött a WTA Elnökének, amelyben megerősítette a korábbi nyilatkozatát, mely szerint sajnálatos módon a (város 2)-i (helyszín 3 neve) nem tud otthont biztosítani a WTA teniszversenynek.

[51] Az alperes az említett két levélnek a birtokában és ismeretében volt, amikor 2020. január 22-én aláírta a három évre szóló, a felperesre jelentős anyagi kötelezettségvállalást tartalmazó bérleti szerződést. A szerződés aláírását megelőző napon, 2020. január 21-én a sportért felelős államtitkár levélben tájékoztatta a WTA elnökét,

(személy 5 neve)-t arról, hogy a 2020. évi WTA verseny (város 2)-n történő megrendezése tekintetében sem állami támogatás, sem kormánygarancia nem áll rendelkezésre. Az alperes 2020. január 23-án e-mailváltás keretében a (felperes) akkori elnökét, (elnök neve)-t többek között arról tájékoztatta, hogy „most a csarnok a kulcs és nyilván pénz, de előbbi az alap mindenre, ha van (helyszín 3 neve), akkor meg lehet rendezni.”

[52] A kialakult helyzet ismeretében tehát pénzügyi fedezet, és szerződött helyszín hiányában írta alá az alperes a három évre szóló bérleti szerződést, melyet felperes súlyosan gondatlan alperesi kötelezettségszegésnek minősített. Felperes felhívta a figyelmet arra is, a bérleti szerződésben kikötött bérleti díj évi 275 000 €, a három éves időtartam ellenértéke pedig összesen 825 000 € volt. A bérleti szerződés 7.5. pontja pedig kimondta, hogy „a kétélyek elkerülése tekintetében a bérleti díjak esedékesek maradnak a (cég 1 neve) felé, függetlenül a (felperes) pénzügyi eredményeitől és a verseny szerződéses szezonjának lemondásakor is”. A bérleti szerződés felmondására vonatkozó rendelkezések teljes mértékig egyoldalúak, az ún. rendes felmondás joga csak és kizárólag a (cég 1 neve)-t illette meg, a felperest nem. Azt is vállalta a bérleti szerződés aláírásával a felperes nevében az alperes – annak 3.7. pontjában –, hogy a felperes kártalanítja a (cég 1 neve)-t a versenyek megszervezésével és megvalósításával kapcsolatban felmerülő összes kötelezettség, követelés, költség vonatkozásában. A bérleti szerződés megkötése olyan rendkívüli, a költségvetésben nem szereplő kiadással járt, mely az elnökség hatáskörébe tartozó döntés lett volna. Az alperes úgy írta alá ezt a szerződést 2020. január 22-én, hogy az elnökségtől erre vonatkozó felhatalmazó határozat nem volt, és tudomása volt arról, hogy pénzügyi fedezet és szerződött helyszín nem állt rendelkezésre.

[53] A bérleti szerződés aláírásától számított 9 nappal később, 2020. január 31-én az alperes – újfent a (felperes) elnökségének jóváhagyása nélkül – levelet írt a (cég 1 neve)-nek, amelyben tájékoztatta a szervezetet arról, hogy rajta kívül álló okból a (felperes) nem tudja a versenyt 2020-ban megrendezni. Egyúttal visszavonhatatlan kötelezettséget vállalt arra, hogy a felperes 2020. április 15. napjáig megfizet a (cég 1 neve)-nek 325 000 USD-t és járulékait, összesen 365 147 USD-t. A járulékok a verseny elmaradása miatt felmerült költségek, pénzdíjak miatt kerültek felszámításra.

[54] A fentiek miatt a felperes olyan helyzetbe került, hogy 2020. április 6. napján a (cég 1 neve) felszólítást küldött részére 365 147 USD megfizetésére, majd 2020. április 28. napján a 365 147 USD-t követelték, amit az elmaradt teniszeversennyel összefüggésben ajánlott fel az alperes, valamint további 275 000 € bérleti díjat is, és jogi lépéseket helyezett a (cég 1 neve) kilátásba.

[55] Ezután került sor arra, hogy a (felperes) és a (cég 1 neve) tárgyalásokba kezdett a bérleti szerződés megszüntetésével kapcsolatban, melynek eredményeként került megkötésre 2020. december 2-án az ún. „Settlement and Mutual Release Agreement”, amelyben megállapodtak a felek arról, hogy a bérleti szerződést megszüntetik és a felperes vállalta, hogy megfizet 412 500 €-t és 351 625 USD-t a (cég 1 neve) részére, amellyel szabadul a bérleti szerződésben foglalt valamennyi kötelezettség teljesítésétől. Ezen összeg 252 998 744 forintnak felelt meg. A szerződés aláírásával, majd ezt követően annak lemondásával az alperes tehát ilyen összegű kárt okozott a felperesnek.

[56] A felperes a továbbiakban kitért arra is, az Alapszabály 24. § (1) bekezdése szerint a szervezet első számú vezetője az elnök, aki egyúttal a legfőbb tisztségviselője és törvényes képviselője is a szakszövetségnek. Az elnök volt az, aki az SZMSZ III.3.1. pontja alapján munkáltatói jogkört gyakorol a főtitkár felett. Az Mt. 208. § (1) bekezdésének I. fordulata vezető állású munkavállalónak minősíti az első számú vezető közvetlen irányítása alatt álló, és részben vagy egészben helyettesítésére jogosított más munkavállalót is. A jogszabályhoz fűzött magyarázatra utalva felperes kiemelte, ez utóbbi lényegében a vezető helyettese. A helyettesi minőség elnyeréséhez két feltétel kell, egyrészt közvetlen alá-fölérendeltségi viszonyban kell állni a vezetővel, másrészt jogosultnak kell lenni arra, hogy bizonyos jogok tekintetében a vezetőt helyettesítse. Az alá-fölérendeltséget kifejezi, hogy a munkáltatói jogkört a főtitkár felett az elnök gyakorolja, mint első számú vezető. Az is megállapítható, hogy az SZMSZ 6.1. pontja szerint a főtitkár a szövetség munkaszervezetének a vezetője, ebből is következik, hogy a szervezeti hierarchiában közvetlenül az elnök alatt állt, és az elnökség felé tartozott beszámolási kötelezettséggel. Az Alapszabály 28. §-ának rendelkezései szerint a főtitkár a hivatali munkát és a gazdálkodást irányítja a közgyűlés és az elnökségi határozatok keretei között, valamint felelős a gazdálkodási rend megtartásáért, önálló aláírási és utalványozási jogköre van, képviseli a szakszövetséget, rögzíti egyebekben felelősségét a szövetség szerződéseiről. Megállapítható, alperes olyan feladat- és hatáskörökkel volt felruházva, amelyek lehetővé tették számára, hogy a felperes működésére, gazdálkodására, döntéseire meghatározó befolyást gyakoroljon és a munkáltató irányításában döntő szerepe legyen. Felperes szerint ebből az következik, hogy alperes vezető állású munkavállalónak minősült, így rá a vezető állású munkavállalókra vonatkozó felelősségi szabályokat kell alkalmazni.

[57] Kiemelte, hogy az Mt. 179. § (1) bekezdése értelmében a munkavállaló amennyiben a munkaviszonyból származó kötelezettségének megszegésével kárt okoz, úgy köteles azt megtéríteni, ha nem úgy járt el, ahogy az adott helyzetben általában elvárható. A munkaviszony fennállása nem vitatott a felek között. A felelősség megállapításához azonban szükséges, hogy a munkavállaló valamely munkaviszonyból eredő kötelezettségét is megszegje. Felperes állította, az alperes megszegte az Alapszabály 28. § (1) bekezdését, mely szerint a főtitkár a szakszövetség gazdálkodását a közgyűlés és az elnökség határozatainak keretei között irányítja, az SZMSZ 6.1. pontját, mely szerint irányítja a szakszövetség hivatali munkáját és gazdálkodását a közgyűlési és elnökségi határozatok keretei között, továbbá az Alapszabály 20. pontjának (5) bekezdését, mert az elnökség dönt a költségvetésben nem szereplő rendkívüli, valamint az előirányzatot meghaladó kiadásokról, továbbá az Alapszabály 20. § (6) bekezdését, mely előírja, az éves költségvetés keretein belül az elnökség kizárólagos hatáskörébe tartozik minden olyan határozat meghozatala, amelynek alapján a szakszövetség számára jelentős vagyoni terhek vagy kötelezettségek keletkeznek. A felperes e körben megjelölte még az SZMSZ III.6.1. g) pontját, mely szerint a főtitkár dönt mindabban a kérdésben, amelyet az Alapszabály nem rendel kifejezetten más személy vagy szervezeti egység illetékességébe, az SZMSZ IV.2.b. pontját, melyből következően a főtitkár csak a hatáskörébe tartozó ügyekben jogosult önállóan aláírni, az SZMSZ III.6.1. a. alpontját, mert a főtitkárnak kell biztosítania az Alapszabály, a hatályos jogszabályok, valamint a szabályzatok betartását, és az SZMSZ IV.8.a. pontját, melyre tekintettel az általános képviselőt csak az elnök meghatalmazása alapján láthatja el a főtitkár.

[58] Felperes álláspontja szerint azzal, hogy az alperes elnökségi határozat és jóváhagyás nélkül, pénzügyi fedezet és szerződött helyszín hiányában 2020. január 22. napján

aláírta a három évre szóló, jelentős pénzügyi kötelezettségvállalást tartalmazó megállapodást a (cég 1 neve)-vel, szándékosan megszegte a munkaviszonyból származó kötelezettségét.

[59] A felróhatóság körében felperes arra hivatkozott, hogy a februári teniszverseny megrendezésének feltételei hiányosságával teljes mértékben tisztában volt az alperes. Emellett olyan szerződést írt alá, amely felmondási jogot nem biztosított a (felperes) számára, így nem az adott helyzetben általában elvárható magatartást tanúsította. Utalt arra, hogy az Mt. külön szabályozza a munkavállaló esetében a szándékos és gondatlan károkozást, azonban az Mt. 209. § (5) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a vezető állású munkavállaló gondatlan károkozás esetén a teljes kárért felel. Álláspontja szerint az alperes vezető állású munkavállaló volt, magatartását illetően a szándékosság, de legalábbis a súlyos gondatlanság kétséget kizáróan megállapítható, mert a bérleti szerződés aláírását megelőző eseményeket figyelembe véve látnia kellett, hogy annak nemteljesítése esetén milyen károk, kötelezettségek érhetik a felperesi munkáltatót.

[60] A felperes hangsúlyozta, kárenyhítési kötelezettségét teljesítette, igyekezett a lehető legkisebb összegre leszorítani a fizetési vállalását és szabadulni a bérleti szerződéstől, így került sor 2020. december 2-án a megállapodás aláírására, így összesen 252 998 744 forint megfizetése mellett történhetett meg a bérleti szerződés megszüntetése. Az összeg kifizetésének kötelezettsége az alperesnek felróható, mert az ő munkavállalói kötelezettségszegő magatartásának következménye a felperesi vagyonban beállott értékcsökkenés, mely felperesnél kárként jelentkezett.

[61] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult, egyúttal viszontkeresetet is előterjesztett a felperessel szemben, és kérte a felperes perköltségben marasztalását.

[62] A kereset elutasítása tekintetében alaki védekezésnek arra mutatott rá, hogy a hivatkozott bizonyítékok hitelt érdemlőnek nem minősíthetők, mivel az angol nyelvű dokumentumok mellé elmulasztotta a felperes csatolni azok magyar nyelvű fordítását is, márpedig az eljárás nyelve a magyar. A bérleti szerződés megszüntetése, valamint az angol nyelvű levelek, mint okirati bizonyítékok tekintetében a hiányosság azért jelentős, mert ezekből kívánja a felperes a kártérítési igényét levezetni és igazolni. Az okiratok hitelességének vitatása miatt, ezekre ítéletet alapozni nem lehet. Kifogásolta a felperes által csatolt Alapszabály és SZMSZ hitelességét is, utóbbin aláírás nincs, így azok hitelt érdemlő okiratként nem értékelhetők.

[63] Sérelmezte, hogy a követelés esedékességének időpontjaként a felperes 2020. január 23. napját jelölte meg, mely véleménye szerint jogilag téves levezetés. A Ptk. 6:532. §-ára hivatkozott, amely szerint a kártérítés a károsodás bekövetkezésekor nyomban esedékes. A felperes állítása szerint a károsodás 2020. január 22. napján a (cég 1 neve) bérleti szerződés alperes részéről történő aláírásával következett be, jöllehet a kifizetés ténylegesen csak 2020. december 2-án történt.

[64] Iratellenes az a felperesi állítás is, hogy 2020. május 6. napján a felek a munkaviszonyt közös megegyezéssel megszüntették, mert a valós adatok szerint az a 2020. február 6. napján kelt megállapodás útján az 2020. május 31. napjával szűnt meg. Véleménye

szerint e korábbi megállapodást nem írhatja felül a májusi, hiszen abban a felek már érvényesen rendelkeztek a jogviszony lezárásáról, így ez a megállapodás érvénytelen. A felek az első okiratban rögzítették, annak 9. pontjában, hogy egymással szemben a munkaviszonyból eredően a megállapodásban foglaltakon túlmenően semmilyen további igényt nem érvényesítenek, ezzel a felek között fennállt munkaviszonyt 2020. május 31. napjával lezártak tekintik. Ezen szerződéses kitételből az következik, hogy a felperes kárigénye azért is megalapozatlan, mert a hivatkozott pontban maga a felperes ismerte el, hogy nincs igénye, követelése az alperessel szemben.

[65] Alperes nem értett egyet azzal a felperesi hivatkozással, hogy ő vezető állású munkavállalónak minősült. Kiemelte, a munkaszerződés nem rögzíti, és az Alapszabály, valamint az SZMSZ sem tartalmaz olyan rendelkezést, hogy a főtitkár vezető állású munkavállalónak tekintendő. A felperes mindezt az alperes munkakörének tartalmára, feladat- és hatáskörére, valamint a szervezetben betöltött szerepére alapítja. Egyértelmű munkakör-meghatározás hiányában a bizonyítatlanságot sem az Alapszabály 20. §-a, sem 28. §-a nem orvosolhatja, és az SZMSZ sem írhatja felül. Hivatkozott az Mt. 208. § (1) bekezdéséhez fűzött jogtár-kommentárban leírtakra, mely szerint speciális szabályok hatálya alá esnek a vezető állású munkavállalók. Azok tartoznak ebbe a körbe, akik általában maguk is munkáltatói jogkört gyakorolnak. A törvény alapján minden munkáltatónál vezető állásúnak minősül a munkáltató első számú vezetője, és e személy közvetlen irányítása alatt álló, és részben vagy egészben helyettesítésére jogosított más munkavállaló. Az általános vezető mellett a munkaszerződésben a felek kiköthetik, hogy az adott munkavállaló vezető állásúnak minősül, azonban a munkáltató működése szempontjából is csak akkor tekinthető annak, ha három feltétel együttesen teljesül: a munkaszerződésben kikötötték, a munkáltató működése szempontjából kiemelkedő jelentőségű, vagy fokozottan bizalmi jellegű munkakört tölt be, emellett a munkabére eléri a jogszabály által előírt összeget.

[66] Alperes hangsúlyozta, ő sosem volt a munkáltató felperesi szervezet vezetője, mert az az elnök. Sem részben, sem egészben nem volt az elnök helyettesítésére felhatalmazva, és ilyen tényeket a felperes sem igazolt. Munkáltatói jogkört gyakorolt, de önállóan nem dönthetett, így nem volt általános vezető. A vezetői kérdést tovább vizsgálva minősített vezető sem lehetett, mert erről a munkaszerződése nem tesz említést, fokozottan bizalmi munkaköre kapcsán nem tudott okiratot szolgáltatni a felperes ennek a kellő bizonyítására, és nem felel meg a minimális alapbérszinttel kapcsolatos jogszabályi előírásnak sem, azaz a minimálbér hétszeresének megfelelő alapbér biztosításának. A felperes a teljes körű kártérítési igényét olyan speciális munkaügyi szabályozásra alapítja, mely alperes esetében nem áll fenn.

[67] Véleménye szerint a kártérítés alapvető tényállási eleme, a kár bekövetkezése sem valósult meg. Nem történt a felperes vagyonában konkrét értékcsökkenés. A felperes ezt nem bizonyította, és nem is igazolta. Nem vezette le tényelőadását követően, hogy a vagyonában konkrét értékcsökkenés valóban beállt-e, az összecszerűségét tekintve kétséget kizáróan igazolt-e, beszélhetünk-e egyáltalán közvetlen ok-okozati összefüggésről, illetve, ha történt kár, akkor a felperes megtett-e mindent annak érdekében, hogy azt enyhítse.

[68] Lényeges továbbá, hogy a munkavállaló csak azt a kárt köteles megtéríteni, amelynek bekövetkezésével a károkozás idején számolhatott, azaz a magatartásával távoli okozati összefüggésben bekövetkezett kárért, az ún. előre nem látható következményi kárért

nem felel. A felperes maga tette kétségessé a kereseti kérelmét azon tényállításával, hogy a 2020. december 2-án kelt „Settlement and Mutual Release Agreement” elnevezésű megállapodás aláírásával szabadult a bérleti szerződésben foglalt kötelezettségek alól. Ezt a szerződést a szövetség újonnan megválasztott elnöke írta alá. Nyilvánvalóan a felperes által aláírt szerződés alapján az általa vállalt és megfizetett összeget nem háríthatja a munkavállalóra, ebben az esetben szó sem lehet ok-okozati összefüggésről, jogellenességről és az alperesnek való felróhatóságról, amikor épp a felperes volt az, aki megkötötte ezt a szerződést és a kifizetés kötelezettségét vállalta. Ez kizárja az alperes jogellenes magatartásának megállapítását.

[69] Alperes rámutatott továbbá arra, a felperes volt az, aki minden előzmény nélkül önállóan úgy döntött, hogy a nemzetközi női teniszversenyt, a 2020-as évet követő 2021-2022. években sem rendezi meg. A felperes a 83/2020. (X.6.) elnökségi határozatában hozott döntést arról, hogy a továbbiakban semmilyen nemzetközi teniszversenyt nem kíván a szövetség megrendezni. Az alperesnek ezekre a döntésekre, elnökségi határozatokra semmilyen ráhatása nem volt, nem lehetett. Utalt arra, hogy az 55/2020. (VIII.11.) elnökségi határozat a perbeli szerződés megszüntetését írja elő, amely az alperes érdekkörén és felelősségi körén kívül áll.

[70] Megjegyezte, logikai hibát és önellentmondást is tartalmaz a kereset jogi érvelése, amikor egyrészt az alperest úgy írja le, mint önálló döntéshozatallal felruházott vezetőt, másrészt pedig éppen ellenkezőjére alapítja a jogi érvelését, amikor azt rója fel, hogy az alperes az általa aláírt szerződéshez, a kötelezettségvállaláshoz elnökségi jóváhagyást nem kért.

Az alperes viszontkeresete, felperes viszontkeresettel szembeni ellenkérelme

[71] Az alperes viszontkeresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze a felperest elmaradt munkabér címén – a 2020. február 6-i megállapodásban foglaltakra tekintettel – 15 760 000 forint, és ezen összeg után 2020. június 5. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamat megfizetésére, valamint 62 132 000 forint kártérítési igényt érvényesített azzal összefüggésben, hogy a felperes által közzétett nyilatkozatok, cikkek a szakmai jó hírnevét rontották, melynek következményeként nem valósult meg az (ország 2 neve) Tenisz Szövetséggel tervezett két éves időtartamú szerződés, mely révén évi 100 000 USD tanácsadói díjhoz jutott volna. Emellett rendkívüli munkavégzésért járó ellenérték (túlóra) után járó bérpótlék címén 20 759 104 forintot, valamint ezen összeg után 2020. június 5. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamatot is követelt, továbbá ezen összegekhez igazodó perköltséget.

[72] Az alperes az érvényesíteni kívánt jog körében az elmaradt munkabér iránti igény kapcsán az Mt. 80. § (1) és (2) bekezdésére, az Mt. 157. §-ára hivatkozott. Állította, hogy a felperes jogellenesen nem teljesítette munkabérfizetési kötelezettségét 2019. július hónaptól 2020. május hónapig. A felperes a munkabért az Mt. 155. § (1) bekezdése alapján, a munkaszerződés 4.1. pontja alapján megfizetni tartozik. Ezeknek legkésőbbi esedékessége a jogviszony megszűnésének időpontját követően 2020. június 5. napja volt. Kiemelte, a 2020. február 6-i megállapodás 3. pontja alapján kötelezettséget vállalt a munkáltató további 5 havi

alaphér megfizetésére, melyet szintén nem teljesített, így összesen 15 760 000 forint megfizetését elmulasztotta.

[73] A felperes viszontkereseti ellenkérelmében valamennyi követelés elutasítását és az alperes perköltségben marasztalását kérte. Egyezően nyilatkozott arról, hogy a felek között 2020. február 6. napján és 2020. május 6. napján is aláírásra került a munkaviszony közös megegyezéssel történő megszüntetéséről szóló megállapodás. Vitatta a munkaviszony közös megegyezéssel történő megszüntetésének alperes által állított körülményeit. A 2020. május 6. napján kelt megállapodás azt rögzíti, hogy a felek között a munkaviszony megszűnésének kérdésében jogértelmezési problémák merültek fel, melyet ez utóbbi okirat aláírásával kívántak rendezni. Véleménye szerint mindkét okirat azonosan rendelkezik, hogy a jogviszony megszűnésének időpontja 2020. május 31. napja. A két, különböző időpontban aláírt megállapodás a munkaviszony megszűnésének napját illetően nem tér el egymástól, azonban a később kelt megállapodás kifejezetten azt rögzíti, hogy az alperest kizárólag a munkaviszonyának megszűnéséig, azaz 2020. május 31. napjáig illeti meg pénzbeli juttatás. Kifogásolta, hogy a 2020. május 6. napján kelt okiratot az alperes érvénytelennek minősítette. Álláspontja szerint az alperest a korábbi megállapodásban szereplő 5 havi munkabér nem illeti meg, így az erre irányuló viszontkereseti kérelem alaptalan. A bírói gyakorlat következetesen alkalmazza azt a polgári jogi elvet, hogy a joglemondás kiterjesztően nem értelmezhető (Ld. Mfv.I.10.686/2000/3.). Ezt a jogelvet az Mt. is tartalmazza az Mt. 5. § (2) bekezdésében, mely szerint a jogról lemondó vagy abból engedő nyilatkozatot nem lehet kiterjesztően értelmezni. Ide kapcsolódik, hogy a lemondás csak az annak időpontjában ismert követelésekre vonatkozhat (EBH2003. 889). Jelen esetben a felperes a 2020. február 6. napján aláírt megállapodás idején még nem tudott a jogbérleti szerződés létezéséről, az abból eredő követeléseiről sem rendelkezhetett érvényesen. Bizonyítékként hivatkozott a 2020. február 25. napján készült Ellenőrző Testületi jegyzőkönyvre.

[74] Az alperes az elmaradt munkabér megfizetése iránti viszontkereseti kérelme tekintetében érvelését azzal egészítette ki, lényegében a felperes elismeri, hogy 2020. május 31-ig illeti őt meg pénzbeli juttatás, és nem vitatta azt a tényállítást sem, hogy 2019. júliusától 2020. májusáig tartó időszakra munkabérfizetési kötelezettségének nem tett eleget, és annakösszegezését sem vitatta. Ebből az következik, hogy az elmaradt munkabér jogcímén előterjesztett viszontkereset vonatkozásában a felek között csak az 5 havi további munkabér igény a vitatott. Áttanulmányozva a 2020. május 6-i keltezésű munkaviszonyt megszüntető okiratot megállapítható, hogy annak 3. pontja nem hivatkozik az 5 havi alaphér fizetési kötelezettséggel kapcsolatos korábbi szerződéses vállalásra. Ez a későbbi okirat, a korábbi kikötést nem érinti, ebből az következik, hogy ezen jogosultságáról ő érvényesen nem mondott le.

Az elsőfokú bíróság részítése

[75] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét, valamint az alperes elmaradt munkabér igényét részítélettel bírálta el, melynek rendelkező részében a felperes keresetét elutasította, egyúttal kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek br. 15 760 000 forint elmaradt munkabért, valamint ezen összeg után 2020. június 6. napjától a kifizetésig terjedő időre járó törvényes mértékű késedelmi kamatot, továbbá 5 080 000 forint részperköltséget. Rendelkezett a le nem rótt részilletékről akként, hogy azt az állam viseli.

[76] A bíróság részítéletének jogi indokolásában elsődlegesen elvetette azt az eljárásjogi kifogást, hogy az alperes, (elnök neve) korábbi elnök részére megküldött e-mail levelezése perbeli bizonyítékként történő felhasználásának eljárásjogi akadálya lenne. A nem jogsértő módon rögzített, illetve megszerzett, és a periratokhoz csatolt e-mail levelezés anyagát a bíróság olyan bizonyítási eszköznek minősítette, mely a perben felhasználható.

[77] A felperes kártérítési igényével kapcsolatos tényállást ismertetve a bíróság rögzítette, a perben a felperest terhelte a bizonyítás a tekintetben, hogy az alperes, mint főtitkár vezető állású munkavállalóként, a munkaviszonnyal összefüggő kötelezettségszegés folytán kárt okozott. Bizonyítania kellett a kötelezettségszegés tényét, a kár bekövetkeztét, valamint a kötelezettségszegés és a kár bekövetkezése közötti okozati összefüggés fennállását, továbbá a kár összegét és azt, hogy a károkozás a munkavállaló alperesnek felróható volt.

[78] A bíróság nem értett egyet a felperes azon álláspontjával, hogy az alperes az Mt. 208. § (1) bekezdés alapján vezető állású munkavállalónak minősült volna. Annyan helytállónak fogadta el a felperesi érvelést, hogy a helyettesnek egyrészt alá-fölérendeltségi viszonyban kell állnia a vezetővel, másrészt jogosultnak kell lennie a vezető helyettesítésére. Önmagában a „helyettes” megjelölés használata azonban még nem bizonyítja az érintett személy vezetői jogállását. A munkakör tartalmát érdemben vizsgálva a bíróság annak tulajdonított jelentőséget, hogy alperes rendelkezett-e olyan feladat- és hatáskörrel, amely lehetővé tette számára, hogy a munkáltató működésére, gazdálkodására döntéseivel meghatározó befolyást gyakoroljon. A bíróság hangsúlyozta, jelen esetben figyelembe kell venni azt is, hogy a felperes egyesület, így a Ptk. – elsőfokú ítélet [178] bekezdésében írtakhoz képest helyesen: 2013. évi V. tv. – 3:77. §-a alapján vezető tisztségviselőnek az ügyvezető vagy az elnökség tagjai minősülnek. A felperes esetében az elnök, illetve elnökségi tagok tekintendők vezető tisztségviselőnek, a vezető tisztségviselő, aki társadalmi tisztséget tölt be, ehhez képest a vezető állású munkavállaló más jogállást jelent.

[79] A bíróság alperes esetében figyelembe vette, hogy a 2011. augusztus 1. napjától felek között fennállt munkaviszonyt megalapozó munkaszerződésben nem került rögzítésre, hogy az alperes vezető állású munkavállalónak minősülne, csupán az, hogy munkaköre: főtitkár. A felperesi Alapszabály 28. §-a e munkakörre nézve rögzítette, hogy a szakszövetség hivatali munkáját és gazdálkodását az elnökség által kinevezett és a szakszövetséggel főfoglalkozású munkaviszonyban álló főtitkár irányítja a közgyűlési és az elnökségi határozatok keretei között. Az Alapszabály feljogosította a főtitkárt a szakszövetség képviselőjére, önálló aláírási és utalványozási jogkör gyakorlására. Tevékenységéről azonban a szakszövetség elnökségének beszámolósi kötelezettséggel tartozott. A főtitkár tisztségét az Alapszabály úgy határozta meg, hogy ő a szövetség munkaszervezetének vezetője. Mindezt a tanúbizonyítással egybevetve a bíróság úgy értékelte, hogy az alperes főtitkárként önálló döntést felperes működésével kapcsolatban nem hozhatott, bármely intézkedés megtétele előtt mindig egyeztetnie kellett az elnökkel, akinek a döntése alapján hajtotta végre az adott feladatot. Képviselői joga az elnök egyedi felkérésén alapult, nem volt az elnök általános helyettesének sem tekinthető, mivel az SZMSZ 3.1. pontja az elnök távolléte vagy akadályoztatása esetére az alelnököt jelölte meg helyettesként. Pénzbeli kötelezettségvállalását az Alapszabály 5.2.4. pontja 5 000 000 forintig maximálta. Mindezek alapján a bíróság nem találta megállapíthatónak, hogy az alperes főtitkárként olyan jogkörrel rendelkezett, hogy önálló döntéseket hozhatott volna, amelyek meghatározó befolyást gyakorolnak az egész szakszövetség működésére. A bíróság álláspontja szerint mindezt a

tanúbizonyítás, elsősorban a volt elnök tanúvallomása alátámasztotta. A bíróság ebből azt a jogkövetkeztetést vonta le, hogy az alperes nem minősült vezető állású munkavállalónak, így nem foghat helyt az a jogalapi hivatkozás, hogy az Mt. 209. § (5) bekezdése alapján gondatlan magatartással okozott kár bekövetkezte esetén is teljes kárfelelősséggel tartozna.

[80] A bíróság a továbbiakban vizsgálta a felperes által jogalapként felhívott Mt. 179. § (3) bekezdése szerinti kárfelelősség fennálltát is, vagyis azt, hogy az alperes magatartásával szándékos, súlyos gondatlan kárt okozott és ezért tartozik teljes kártérítési felelősséggel. Ezzel kapcsolatban a bizonyítékokat értékelve a bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a bérleti szerződés aláírását nem egyedül az alperes határozta el önálló döntéssel, hanem azt megelőzően az elnökkel, sportigazgatóval, kommunikációs igazgatóval, valamint két elnökségi taggal is személyes egyeztetést tartottak, és ekkor közösen jutottak arra a döntésre, hogy a bérleti szerződést alá lehet írni.

[81] A felperes által állított kötelezettségszegéssel összefüggésben a bíróság vizsgálta, megállapítható-e, hogy a bérleti szerződés aláírásáról az alperes egy személyben, elnökségi felhatalmazás nélkül, szabad helyszín és pénzügyi fedezet hiányában döntött. A bíróság e kérdéskört illetően elsődlegesen arra tért ki, hogy az alperesnek főtítkárként nem volt sem jogköre, sem kötelezettsége a szerződés megkötését megelőzően az elnökség összehívása iránt intézkedni, illetve felhatalmazást kérni. Rámutatott továbbá arra, hogy az Alapszabály ismeri az ún. sürgősségi döntés esetét is, ahol meghatározott szabályok szerint az elnök költségvetésben nem szereplő kiadásokról önállóan dönthetett. Ilyen típusú döntéshozatali jogkört a 2018. szeptember 10-i (felperes)(Z) számú elnökségi határozat tett lehetővé. Az operatív döntéseket az említett határozat visszavonásáig az elnök hozhatta meg összeghatárhoz kötöttség nélkül. Az alperes ehhez igazodóan a per során következetesen állította, hogy elnöki utasításra, az ő felkérésére írta alá a bérleti szerződést. Az elnökségi tagok ezzel kapcsolatos információk birtokában voltak, ezt tartalmazza a 2020. február 6-i elnökségi ülés jegyzőkönyve, az elnökségi tagok tájékoztatását a tanúbizonyítás alátámasztotta. A tanúvallomások egybehangzóak voltak a tekintetben is, hogy a szerződés aláírását nem egyedül az alperes határozta el egy önálló döntés alapján, hanem azt megelőzően az alperes felperes akkori elnökével, sportigazgatójával, kommunikációs igazgatójával, továbbá két elnökségi taggal telefonon, egyidejű közös egyeztetést tartott. Ekkor adott az elnök arról tájékoztatást a jelenlévőknek, hogy a szerződést alá lehet írni.

[82] A felperes hivatkozott az alperestől elvárható utasítás megtagadás elmulasztására is, ezzel kapcsolatban a bíróság az Mt. 54. § (1) bekezdésének rendelkezéseit hívta fel, mely csak arra az esetre vonatkozóan teszi törvényi elvárássá a munkavállaló felé valamely munkáltatói utasítás megtagadását, ha annak végrehajtása más személy egészségének vagy a környezet közvetlen és súlyos veszélyeztetését eredményezné. Jelen ügyben ilyen körülmény nem állt fenn, az alperes a közvetlen munkahelyi vezetője, munkáltatói jogkörgyakorlójának utasítására járt el, az adott körülmények mellett nem merülhetett fel, hogy a felperes károsodástól való megóvása érdekében az alperes az utasítástól eltérjen, vagy azt megtagadja.

[83] A bíróság nem találta bizonyítottnak azt a felperesi hivatkozást sem, hogy az alperes saját akaratelhatározásából döntött a 2020 évi verseny lemondásáról. A tanúbizonyítás alátámasztotta, hogy a verseny lemondására vonatkozó döntés közlésére hasonló személyi kör jelenlétében került sor, mint a szerződés aláírását megelőző egyeztetéskor. Az akkori elnök

adott tájékoztatást a jelenlévőknek arról, hogy a versenyt le kell mondani, mert a lebonyolítást a kormányzati döntés nem tette lehetővé. A verseny lemondására vonatkozó nyilatkozatot az alperes nem önálló döntés alapján fogalmazta meg és küldte meg a (cég 1 neve) elnökének, hanem a felperesi vezetőkkel történt egyeztetés eredményeként. Ez utóbb az elnökség hivatalos tudomására is jutott, mely tény a volt elnök tanúvallomása is megerősített.

[84] A bíróság meggyőződése szerint bizonyítást nyert, hogy az alperes által aláírt bérleti szerződés bizonyos pontjainak további módosítására vonatkozó egyeztetés a (cég 1 neve)-vel nemcsak egyoldalú elképzelés volt az alperes részéről, a tanúvallomások ugyanis igazolták, hogy a szerződés utolsó oldalának aláírása nemzetközi sportszerződések azon gyakorlatát tükrözi, hogy a felek ilyen esetben még egyes pontok módosítását lehetővé kívánják tenni. Ilyen módosításra a korábbi években kötött versenyrendezési jog eladási szerződések esetében volt is példa. Utóbb a teljes szerződési anyag megküldését már nem az alperes intézte, hanem a főtitkári pozícióban őt követő személy. A bíróság hangsúlyozta, az alperes lemondását követő felperesi intézkedésekkel kapcsolatban alperest felelősség nem terhelheti.

[85] A bíróság nem fogadta el azt a felperesi hivatkozást sem, hogy az alperes pénzügyi forrás, fedezet hiányában, ismerte az előzményeket, írta alá túlzott kockázatvállalással a szerződést. A tanúbizonyítás rávilágított, hogy más források igénybevétele általában lehetséges volt az ilyen szerződések aláírását követően is, emellett az elnök elismerte, személyesen adott tájékoztatást az alperesnek, hogy a bérleti szerződés ilyen körülmények között aláírható, illetve akadályoztatásra hivatkozással kifejezetten felkérte őt az ellenjegyzésre. Emellett felmerült az is minisztériumi igérvényként, hogy további fedezetek biztosítása lehetséges lesz, ezt (személy 9 neve), (személy 1 neve) és (személy 10 neve) tanúvallomásaiknak ismertetésével találta alátámasztottnak a bíróság. A verseny helyszínének kiválasztása kapcsán sem történt munkaviszonyból származó kötelezettségszegés, a tanúvallomások igazolták, hogy az alperes több irányban is intézkedett a helyszín megszervezése érdekében, végső esetre pedig az egyik elnökségi tag teniszklubjának igénybevitelére lehetőség lett volna, az ottani helyszíni szemlére már azért nem került sor, mert időközben a verseny lemondásra került. Mindezekre tekintettel a bíróság a helyszín kiválasztása, illetve megszervezése kapcsán sem talált alperesi munkavállalót terhelő kötelezettségszegést.

[86] A bíróság nem látta bizonyítottnak, hogy az alperes egy személyben döntött a bérleti szerződés aláírásáról elnökségi jóváhagyás, megfelelő pénzügyi forrás és helyszín hiányában, továbbá azt sem, hogy saját akaratelhatározásából mondta volna le a teniszeverseny megszervezését a felperes nevében. Nem volt megállapítható a munkavállaló alperes oldalán tehát ezekkel kapcsolatban olyan kötelezettségszegés, mely kárfelelősséget megalapozna.

[87] A bíróság a továbbiakban az Mt. 179. § (1) és (2) bekezdésére utalással a kár bekövetkezésének tényét, fennálltát vizsgálta, melyet ugyancsak a felperesi munkáltatónak kellett bizonyítani. Az Mt. 177. § utaló szabálya folytán a Ptk. kártérítésre vonatkozó, jelen jogvitára is irányadó rendelkezéseit (Ptk. 6:518. § - 522. §) idézte. Kiindulópontként vette, hogy a felperes előadása szerint a keresetben megjelölt mértékű értékcsökkenés keletkezett be a felperesi vagyonban azáltal, hogy a 2020. december 2-ai megállapodás alapján a jogbérleti szerződés megszüntetésével összefüggésben ezt az összeget kellett megfizetni a (cég 1 neve)-nek. A bíróság álláspontja szerint ez a kifizetés azonban nem a felperes vagyonát érintette,

mert nem a saját rendelkezésére álló pénzeszközökből, nem a saját bankszámláján lévő egyenleg terhére teljesített, hanem az elkülönített alszámlára érkezett állami támogatást használta fel erre a célra.

[88] A bíróság álláspontja szerint a kifizetés nem okozott elmaradt vagyoni előnyt sem felperes oldalán, tekintve, hogy a bírói gyakorlat szerint csak olyan elmaradt vagyoni előny megtérítése követelhető, amelyhez károkozás hiányában bizonyítottan a károsult hozzájutott volna. A bíróság hangsúlyozta, a kormány által biztosított támogatás célirányosan a felperes pénzügyi stabilitásának helyreállítását szolgálta, annak egyik tételét képezte a keresetben megjelölt összeg, melyet a felperes kifejezetten a bérleti szerződés megszüntetésére vonatkozó megállapodás alapján fizetett meg. E megállapodás létrejötte hiányában a pénzösszeg a felpereshez nem is folyt volna be, felperes jövedelemként, nyereségként nem gazdálkodhatott volna ilyen összeggel, azt másra célra nem fordíthatta.

[89] A bíróság egyetértett az alperes káronszerzés tilalmára vonatkozó okfejtésével, a Ptk. 6:522. § (3) bekezdése kifejezetten rögzíti, hogy a kártérítést csökkenteni kell a károsultnak a károkozásból származó vagyoni előnyével és ez alól csak az a kivétel, ha az eset összes körülményére tekintettel ez nem indokolt. A gyakorlatban azok az esetek tartoznak ide, amelyek során a károsultak a káreseményt követően különböző segélyekben, adományban részesülnek. A Kommentár szerint ilyenkor azonban kérdésként vetődhet fel, hogy ezek a juttatások a károkozó vagy a károsult javára számolhatók-e el. A támogatást megalapozó kormányhatározatban rögzítésre került, hogy a kormány a felperes működési feltételeinek stabilizálására, konszolidációjára biztosította célirányosan az összeget, kifejezetten az alperes által csatolt konszolidációs kérelem alapján. E kérelem mellékletében a tartozás összesítő kimutatás 7. és 8. pontjában szerepel a (cég 1 neve)-vel megkötött szerződés által a 2020-as WTA torna lemondása miatt követelt kártérítési összeg, valamint a következő 2 évre vonatkozó tornaszervezések lemondása miatt akkor még várhatónak tekintett kártérítési összeg 120,5 millió, valamint 368,5 millió forint nagyságrendekben. A bíróság figyelembe vette azt is, hogy a 2020 áprilisi konszolidációs kérelemben a felperes még nem kártérítés címen szerepeltette a két tételt, hanem bérleti szerződés megszüntetésével összefüggésben jelentkező költségnek tekintette és erre terjed ki többek között a támogatási kérelem. A kormány kifejezetten e kérelemben foglaltak alapján határozta meg a kimutatott tételekre fedezetet nyújtó támogatás összegét.

[90] A bíróság nem fogadta el azt a felperesi értelmezést, hogy a támogatás egyfajta ajándékozásnak minősíthető, mivel az ajándékozás a Ptk. rendelkezésein alapuló magánjogi jogügylet. Ezzel szemben a (cég 4 neve) támogatói okiratára speciális költségvetési, illetve államháztartási szabályozást tartalmazó pénzügyi jogszabályok az irányadók. Az állam által biztosított támogatás tekintetében a közjogi szabályok alkalmazásának van helye, mely szigorú elszámolási rendet ír elő, a támogatás felhasználása csak a kijelölt, tételesen felsorolt célokat szolgálhatja.

[91] A bíróság álláspontja szerint a perben kialakult elszámolási helyzet nem állítható párhuzamba a biztosítás jogintézményével sem, mivel a helyes értelmezés szerint a felperesi szövetség legfeljebb biztosítottnak tekinthető, így saját jogon már nem léphet fel a kár időközben bekövetkezett megtérülése után, egyfajta megtérítési igénnyel az alperesi károkozó irányában. A bíróság a továbbiakban ismertette a támogatás szabályait, a támogatási okiratban előírt feltételeket, és továbbra is hangsúlyozta, hogy kifejezetten a konszolidációs

kérelemben szerepelő tartozásokra kellett a nyújtott támogatás összegét fordítania a felperesnek. Ez alapján helytállónak találta azt az alperesi álláspontot, hogy a (cég 4 neve)-n keresztül felpereshez jutott és már kifizetett összeg erejéig az alperes kártérítésre kötelezése esetén az összeghez még egyszer hozzájutna a felperes, amely már a káronszerzés tilalmába ütközik. A bíróság értelmezve a támogatói okiratot, arra is külön kitért, hogy a perbeli esetben a külföldi partner felé történő kifizetéssel kapcsolatban a támogató irányában a felperesnek nem keletkezett visszafizetési kötelezettsége, ez csak a fel nem használt támogatási összegekre vonatkozatható.

[92] Nem vonható analógia a vörös iszap ügyben alkalmazott kárrendezés és a jelen ügyben nyújtott támogatás között. A felperesi hivatkozás e tekintetben nem helytálló, mivel ott speciális veszélyhelyzeti rendeletek rögzítették a kárrendezés módját, mely a perbeli esetre nem vonatkozatható. Mindezen indokokra tekintettel a bíróság álláspontja szerint a kártérítési felelősség egyik konjunktív eleme a kár bekövetkezése a perben nem volt megállapítható. A bíróság meggyőződése szerint az alperes kártérítés megfizetésére ez okból sem kötelezhető.

[93] A felperes utólagos bizonyítási indítványa kapcsán a bíróság részletesen kitért arra, hogy álláspontja szerint a Pp. 220. § (1) bekezdés b) pontjában írt törvényi feltételek miért nem álltak fenn.

[94] Az előreláthatóság kérdését illetően hangsúlyozta, a károkozónak nem kell előre látnia a kár bekövetkezéséhez vezető teljes oksági folyamatot, csupán azt kell figyelembe vennie, hogy az adott magatartás vagy mulasztás milyen jellegű és nagyságrendű kárt okozhat. Ebből a szempontból azt kell vizsgálni, hogy egy kellő gondossággal eljáró személynek mit kell előre látnia. E tekintetben irányadó az Mt. 179. § (4) bekezdése, mely szerint nem kell megtéríteni azt a kárt, amelynek bekövetkezése a károkozás idején nem volt előrelátható. A bíróság a továbbiakban a tényállás e szempontból elvégzett részletes elemzésének eredményeként azt a következtetést vonta le, hogy a perben kártérítésként igényelt költségek felmerülése nem az alperes szerződéskötés kapcsán kifejtett tevékenységével közvetlen okozati összefüggésben merültek fel, hanem a későbbiek során az elnökség döntései vezettek oda, hogy a külföldi partner a versenyszervezéstől való elállás, illetve a szerződés megszüntetése iránti felperesi igény miatt követeléseket támasztott. Erre már az alperes munkaviszonyának megszűnését követő időszakban került sor.

[95] Az alperes elmaradt munkabér megfizetésére irányuló viszontkereseti kérelme tekintetében a bíróság a 2022. május 6-ai, 2. megállapodást, tartalma szerint úgy értelmezte, hogy az a már megkötött, közös megegyezéssel történő munkaviszony megszüntetési megállapodás kapcsán felmerült jogértelmezési problémák tisztázása érdekében született meg. A felperes a per során elismerte, hogy 2019. július 1. és 2020. május 31. közötti időszakra az alperes részére nem fizetett munkabért, ez 11 hónapra számítva br. 10 835 000 forint elmaradt munkabérkövetelést alapoz meg.

[96] A felperes részbeni elismerése folytán a peres felek között a további 5 havi munkabér megfizetésére vonatkozó felperesi kötelezettség volt a perben vitatott. A bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként ezzel kapcsolatban arra a következtetésre jutott, hogy az 5 havi alapbérrel megegyező összegre alperes jogszerűen tartott igényt. Ennek oka az

volt, hogy az alperes a közös megegyezéssel történő jogviszony megszüntetést elfogadta, ezáltal azonban a felmondás esetére járó végkielégítés összegétől elesett, így ennek ellentételezéseként egyeztek meg egyedileg a felek 5 havi munkabér fizetésben. Az utóbbi, 2020. május 6-ai megállapodásban azonban nem rendelkeztek arról, hogy az 5 havi végkielégítésre vonatkozó fizetési kötelezettséget hatálytalanítanak, erre nézve az alperes sem tett joglemondó nyilatkozatot. A bíróság a két megállapodás egybevetett értelmezése nyomán arra következtetésre jutott, hogy az elismert 11 havi munkabér összegén túl további 5 havi alapbérnek megfelelő összeg kifizetésére is köteles a felperes, mindösszesen bruttó 15 760 000 forint összegben.

[97] A bíróság a részítélettel elbírált viszontkereseti kérelem megalapozottságára tekintettel, illetve a kereset megalapozatlansága miatt a felperest tekintette pervesztesnek, akit elsőfokú perköltségfizetésben is marasztalt alperes javára. A le nem rótt eljárási részilletéket a Pp. 102. § (6) bekezdése folytán a felperes személyes illetékmentességére tekintettel az állam viseli, ennek összegét a bíróság részletesen levezetett arányosítás útján határozta meg.

A felperes fellebbezése és az alperes fellebbezési ellenkérelme

[98] A részítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, kérve annak megváltoztatását és a kereseti kérelemnek helyt adást, továbbá az alperes részítélettel elbírált viszontkereseti kérelmének elutasítását. Az ítéltáblától a Pp. 369. § (1) és (3) bekezdés szerinti felülbírálati jogkörgyakorlást kérte. Vitatta az elsőfokú bíróság eljárásának szabályszerűségét és a részítélet anyagi jognak való megfelelőségét, valamint a bizonyítás eredményének okszerűségét. A fellebbezési álláspont szerint a bizonyítás alapján megállapított tényekből okszerűen eltérő ténybeli és jogi következtetéseket kell levonni.

[99] Másodlagosan, amennyiben az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak megsértése az ügy érdemi eldöntésére kihatott, úgy a részítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását indítványozta.

[100] A harmadlagos fellebbezési kérelem a részítélet indokolása egyes részeinek mellőzésére irányult.

[101] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás rövid ismertetése nyomán felperes nem vitatta, hogy ráhárult a bizonyítás arra nézve, hogy az alperes főtitkárként vezető állású munkavállalónak minősült, a munkaviszonyból származó kötelezettségének megszegésével kárt okozott, ekként bizonyítania kellett a kötelezettségszegés megvalósulását, a kár bekövetkezését és a kettő közötti okozati összefüggés fennálltát, a kár összegét és azt, hogy a károkozás a munkavállaló alperesnek felróható volt.

[102] Felperes továbbra is fenntartotta álláspontját, hogy az alperes főtitkári minőségben vezető állású munkavállalónak minősült. Az erre nézve lefolytatott tanúbizonyítás kapcsán sérelmezte, hogy az általa külön bejelentett tanúk meghallgatására nem került sor. Kérte figyelembe venni az Alapszabálya, valamint Szervezeti és Működési Szabályzata (SZMSZ) fellebbezésben megjelölt pontjait, melyeket idézett. Ezekből kiemelte, az alperes, mint főtitkár felett a munkáltatói jogkört az elnök, vagyis a felperes első számú

vezetője gyakorolja, a főtitkár az elnök helyettesítésére jogosult, egyúttal a szövetség munkaszervezetének vezetője. Felperes kifogásolta a részítélet indokolásának ezzel ellentétes megállapítását. A felperessel munkaviszonyban lévő vezetők hierarchiájában az alperes, mint főtitkár volt a legmagasabb pozíciót betöltő, tekintve, hogy az elnök, valamint az elnökségi tagok társadalmi tisztségviselők. A felperes a továbbiakban az Alapszabály és az SZMSZ egyéb olyan rendelkezéseit is idézte, melyek álláspontja szerint egyértelműen arra engednek következtetni, hogy a főtitkár, mint a vezető helyettese, rendelkezik olyan feladat- és hatáskörrel, mely lehetővé teszi számára, hogy a (felperes) működésére, gazdálkodására döntéseivel meghatározó befolyást gyakoroljon. Az idézett rendelkezésekből felperesi álláspont szerint az tűnik ki, hogy az elnök közvetlen irányítása alatt áll az alperesi főtitkár, aki helyettesítésre is jogosult volt és összességében a (felperes) működésére, gazdálkodására meghatározó befolyást volt képes gyakorolni.

[103] A külföldi partnerrel kötött perbeli jogbérleti szerződés aláírása kapcsán kérte figyelembe venni az Alapszabály 20. § (5), (6) bekezdését, valamint a gazdálkodási-pénzügyi szabályzat 5.2.4. pontjának d) pontját, melyekből következően, mivel 8 millió forint feletti kötelezettségvállalás történt, az elnökség hozzájárulása elengedhetetlen lett volna. Ilyen hozzájárulás hiányában adott alperes főtitkárként ellenjegyzést a szerződésre, ez súlyosan gondatlan eljárásnak minősül, mellyel a felperesnek kárt okozott. Tévesen értékelte az elsőfokú bíróság alperes javára azt, hogy a korábbi időszakra nézve kötött szerződés aláírására vonatkozóan nem született egzakt elnökségi határozat. Felperes kérte figyelembe venni, hogy a korábbi időszakban mindig megvolt a pénzügyi garancia a verseny megrendezésére és a helyszín is biztosított volt.

[104] Felperesi álláspont szerint nem elfogadható az az alperesi védekezés sem, hogy az Alapszabály 24. § (3) bekezdése alapján ún. sürgősségi döntéssel az elnök egy személyben jogosult volt a szerződés aláírásáról határozni. Megjegyezte, a volt elnök tanúvallomásából az tűnik ki, hogy ő utasítást nem adott az alperesnek az aláírásra. Az elnökség tagjai a bérleti szerződéssel kapcsolatban nem kapták meg a megfelelő tájékoztatást. A tanúvallomás további elemzéséből a felperes álláspontja szerint az a következtetés vonható le, hogy elnökségi felhatalmazás alapján dönthetett volna egy személyben az elnök a szerződés felől, ő azonban nem kívánt élni ezzel a lehetőséggel. A felperes hangsúlyozta, hogy az ún. sürgősségi döntési jogosultság egy több hónapos előkészítést és mindenképpen elnökségi hozzájárulást igénylő, több évre szóló jelentős mértékű kötelezettségvállalást jelentő bérleti szerződés aláírása esetén nem alkalmazható. Az aláírást megelőző előzetes egyeztetésen az elnökségi tagok teljeskörűen nem voltak jelen, így ott elnökségi határozat nem is szülehetett. Az elsőfokú bíróság téves következtetésre jutott, amikor nem fogadta el a felperes arra irányuló érvelését, hogy a felperes elnökségi tagjainak konkrét információjuk nem volt a bérleti szerződéskötés folyamatáról. Felperes itt tért ki arra, hogy ezzel kapcsolatban a 2020. február 6-ai elnökségi ülésről készült jegyzőkönyvet kell figyelembe venni, melyből kitűnik, hogy egyes elnökségi tagoknak egyáltalán nem volt tudomásuk a felperes és a külföldi partner közötti szerződéskötés folyamatban létéről.

[105] A felperes a továbbiakban kitért arra, még ha bizonyított lenne is alperes azon állítása, hogy elnöki utasításra járt el, akkor sem mentesülhet a felelősség alól, ugyanis a felek közötti együttműködési kötelezettség általános követelményéből adódóan megfelelő gondosság tanúsítása esetén a körülmények ismeretében alperes kötelessége lett volna az elnököt tájékoztatni, hogy az utasítás végrehajtása a munkáltató károsodását fogja előidézni. A kárt okozó súlyos gondatlanság alperes esetében a tájékoztatási, együttműködési

kötelezettség megszegése folytán is fennáll. A 2020. február 6. és február 19. közötti elnökségi ülések jegyzőkönyveiből vett idézetek a felperesi álláspont szerint azt támasztják alá, hogy a megfelelő, teljes körű tájékoztatást az elnökségi tagok nem kapták meg a 2020 februári verseny megrendezésének menetéről, illetve a bérleti szerződéskötés folyamatáról, annak aláírásáról. A felperes felhívta a figyelmet arra is, a periratokhoz csatolt olyan szerződés példányt, amelynek minden oldalán alperes szignója megtalálható, ez cáfolja azt az alperesi állítást, hogy csupán az utolsó, külön kezelt oldalt írta alá, mely nem jelenti a teljes szerződéses szöveg végleges, komplett elfogadását. A teljes bérleti szerződés alperes által aláírt példányát utóbb a későbbi főtitkár küldte meg a (cég 1 neve)-nek. A felperes idézett az alperes 2020. január 31. napján kelt és (cég 1 neve) részére címzett leveléből, mely cáfolja azt az ellentmondásos alperesi védekezést, hogy csupán az utolsó oldal aláírása történt meg részéről, mely csupán szándékmegerősítési célzatú volt és nem végleges szerződéskötést jelentett. Az említett levélben az alperes már visszavonhatatlan kötelezettségvállalást tett a (cég 1 neve) felé arra vonatkozóan, hogy a verseny elmaradása miatt fizetési kötelezettséget vállalt.

[106] Az utólagos bizonyítás kérdését illetően a felperes az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértését állította, mivel az utólagos bizonyítás Pp. 220. § (1) bekezdés b) pontjában írt törvényi feltételei valójában fennálltak. A tanúvallomások megtételét követően vált szükségessé további elnökségi tagok tanúkénti meghallgatása, melyet utólagos bizonyítás keretében indítványozott a felperes. Ők olyan autentikus személyek, akik abban a kérdésben nyilatkozni tudtak volna, hogy adtak-e hozzájárulást a bérleti szerződés aláírásához. A tanúbizonyítás kiterjesztése elsősorban a volt elnök tanúvallomásából adódóan vált szükségessé. Azzal, hogy a bíróság erre nem adott lehetőséget felperes számára, eljárási szabályt sértett.

[107] A pénzügyi fedezet hiányát illetően felperes sérelmezte, hogy a bíróság nem értékelte, mérlegelte az általa becsatolt okiratokat, bizonyítékokat. Ezek közül a fellebbezés négyet röviden ismertetett. Ezekből látható, hogy 2020-ra a felperes csőd közeli helyzetbe került, több milliárd forintos veszteségállományt halmozott fel. Ilyen körülmények között az alperes részéről súlyosan gondatlan magatartás volt a bérleti szerződés aláírása és az abban foglalt kötelezettségvállalás megtétele felperes nevében. A pénzügyi fedezet hiányáról az alperes is pontos tudomással bírt, ezt a 2020. január 23-ai, elnökkel történt levélváltásban tett alperesi nyilatkozatokból vett idézetekkel kívánta felperes alátámasztani. Emellett (személy 10 neve) tanúvallomása is ezt erősítette meg. Az alperes a sportért felelős államtitkár és a volt elnök levelezésének ismeretében arról is tudomással bírt, hogy állami vagy kormányzati támogatás a verseny lebonyolításhoz nem várható. A pénzügyi fedezethiány további bizonyítékaként felperes idézett az alperes 2019. november 28. napján kelt kérvényéből, melyet államtitkár révén a miniszterelnök részére küldött, melyre azonban válasz nem érkezett. Kormányzati körökből származó forrás még 2020. január 27. napján sem volt biztosítva, ennek ellenére ezzel biztató e-mail üzenetet küldött ekkor az alperes a volt elnöknek és a sportigazgatónak. Felperesi álláspont szerint a peranyag részét képező, és a fellebbezésben felsorolt okirati bizonyítékok alátámasztják, hogy az alperes pontosan ismerte a fedezethiányt. A szerződés ilyen körülmények között történt aláírása súlyos gondatlan alperesi magatartásnak minősül.

[108] E kérdéskör összegzéseként felperes kiemelte, elnöki utasítás esetén az alperest munkavállalóként együttműködési kötelezettség keretében aláírás megtagadási jogával kellett volna élnie a körülmények ismeretében. Amennyiben pedig utasítás hiányában önhatalmúlag

írta alá a szerződést, úgy figyelemmel az elnök, illetve az elnökségi hozzájárulás hiányára, súlyosan felróható magatartással történő károkozásra került sor részéről.

[109] A felperes a továbbiakban a versenyrendezés helyszínének kérdését elemezte. A peradatokból erre nézve az állapítható meg, hogy lebonyolításra alkalmas helyszín nem állt rendelkezésre. Ez is alperesnek felróható olyan körülmény, mely a szerződés aláírást nem tette volna lehetővé kellő gondossággal való eljárás esetén. Az előreláthatóság kérdését illetően felperes hangsúlyozta, a munkavállaló kötelezettségszegése akkor felróható, ha nem úgy jár el, ahogy az adott helyzetben az elvárható. A versenyrendezéshez szükséges helyszín, illetve kormányzati támogatás hiányának ismeretében, valamint a felperes csődközzeli állapotát tudva, az alperes azon döntése, hogy mégis aláírta a szerződést, az előreláthatósági kérdést illetően azt jelentette, hogy alperesnek tudnia kellett, hogy milyen kockázatot vállal és hogy nem kellő gondossággal eljárva, előre látnia kellett a kárveszély fennálltát.

[110] A kár bekövetkezését illetően felperesi álláspont szerint az elsőfokú bíróság tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a felperes vagyonában értékcsökkenés nem állt be. E körben kiemelte a tényállásból azon körülményeket, melyek a kormányzati támogatás biztosításához vezettek. Lényegesnek tekintette, hogy a kormány nemcsak a felperes stabilizálása, konszolidációja érdekében, hanem az általa megvalósítandó szakmai programok, fejlesztések támogatására is biztosította a jelentős támogatási összeget. A Ptk. 6:522. § (3) bekezdés által rögzített káronszerzési tilalom szabályát idézve kiemelte, az akkor mellőzhető, ha alkalmazása az eset körülményeire tekintettel nem indokolt. E mögött meghúzódó érv az, hogy a kárt kompenzáló jótékonyági adomány, ajándék, egyéb támogatás nem szolgálhatja a károkozó javát, kártérítési felelősség alóli mentesülését. Jogirodalomra, illetve a kártérítési jog kommentárjára hivatkozva hangsúlyozta, a jószándékú, kárenyhítő adományozók célja a károsult megsegítése és nem a károkozó támogatása. Ez vonatkozik az állami támogatásokra is, a kárnszerzés tilalma kapcsán azokat sem kell levonni az esetleges kártérítési összegből. Továbbra is analógiaként hivatkozott a vörös iszap katasztrófa károsultjainak megsegítését biztosító kormányzati intézkedésekre. A szabályozás lényege ott az volt, hogy a támogatásokat nem lehetett levonni az esetleges kártérítési összegből, ha viszont a kár utóbb megtérült, akkor az állam javára vissza kellett fizetni a támogatást. Erről kifejezett jogszabályi rendelkezések történtek. A jelen ügyben a támogatói okirat nem tartalmaz a kár megtérülésére vonatkozó visszafizetési kötelezettséget, a szabályozás logikájából, a rendkívül szigorú elszámolási kötelezettségből azonban mindenképpen az következik, hogy a támogatás fel nem használt részét a kedvezményezett köteles visszafizetni.

[111] Felperes megjegyezte, a 2,5 milliárd forint összegű teljes támogatás igénybe vételére sor került, azonban abból a perbeli összeget a külföldi partner felé történő kártérítés kifizetésére kellett szánni, jöllehet a felperes egyéb szakmai programjaira, vagy fejlesztésekre is fordíthatta volna azt. Ennyiben a felperest mindenképpen hátrány érte. Nem vitatta, hogy a (cég 4 neve)-t megtérítési igény a támogatási rendszer konstrukciójából adódóan nem illeti meg, de ez a körülmény nem mentesítheti a károkozót a kártérítési felelősség alól. A támogatói okirat azon rendelkezése, hogy a támogatás fel nem használt részét a kedvezményezett köteles visszafizetni, azt a célt szolgálja, hogy a kártérítés révén megtérülő tartozásokat a (felperes) visszafizesse az államháztartás részére. A kár jelen esetben bekövetkezett, felperes álláspontja szerint ez az alperesnek felróható kötelezettségszegés eredménye, így a kártérítési felelősség alól alperes nem mentesülhet.

[112] Az elmaradt munkabér iránt előterjesztett és az elsőfokú bíróság által megalapozottnak talált alperesi viszontkereset kapcsán felperes téves bírói bizonyíték mérlegelésre hivatkozott. Az elsőfokú bíróság helytelen nyelvtani és logikai értelmezés alapján jutott arra a következtetésre, hogy az alperesnek 5 havi alapbérre való jogosultsága fennmaradt. Kérte figyelembe venni, hogy a május 6-ai második megállapodás 3. pontjában a felek kifejezetten azt rögzítették, hogy a munkavállalót a munkaviszony megszűnéséig terjedő időre számított alapbérén kívül egyéb pénzbeli juttatás nem illeti meg. Ezt kizárólag a korábbi megállapodásban rögzített 5 havi alapbérnek megfelelő többletkifizetésre való jogosultság megvonásaként lehet csak értelmezni. A két okirat közötti ellentmondás feloldására kérte figyelembe venni az F/37. sorszám alatt csatolt e-mailt, melyet (személy 9 neve), a későbbi főtitkár írt alperesnek 2020. április 1. napján. Ebből vett idézetet közölt a felperes, mely szerint a saját értelmezési álláspontját erősíti meg. Hangsúlyozta, e levél megküldését követően került sor 2020. május 6-án a második megállapodás aláírására. Ere azért is szükség volt, mivel az elnök, mint munkáltatói jogkör gyakorlója a munkaviszony közös megegyezéssel történő megszüntetése iránt intézkedhetett, de nem volt végkielégítés biztosítására jogosultsága. Ehhez az elnökség döntése volt szükséges, amely az adott gazdasági helyzetben bizonyosan nem lett volna támogató.

[113] A felperes összegzésként előadta, az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokból nem megfelelő következtetést vont le az alperes elmaradt munkabér címén előterjesztett viszontkereseti követelését az 5 havi alapbér tekintetében el kellett volna utasítania.

[114] A fellebbezés záró részében megjelölte a fellebbezési pertárgyértéket, a bíróság hatáskörét és illetékességét meghatározó eljárési szabályokat. Az eljárási illeték tekintetében személyes illetékmentességére hivatkozással jelezte, hogy illeték lerovására nem köteles. Ismertette továbbá a perbeli jogképességet rögzítő törvényi rendelkezéseket.

[115] Az alperes fellebbezési ellenkérelme a részítélet helybenhagyására irányult. Alperes másodfokú költségét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet szabályai szerint kívánta felszámítani.

[116] A felperes elsődleges fellebbezési kérelmével kapcsolatos eljárási aggályként vetette fel, hogy az nem tartalmazza, az elsőfokú ítélet mely rendelkezése melyik anyagi vagy eljárási jogszabályt sért annak ellenére, hogy ezt a Pp. 371. § (1) bekezdés d) pontja a fellebbezés kötelező tartalmi elemeként határozza meg. A felperes elsődleges kérelmében tévesen tüntette fel a felülbírálati jogkört, az nem áll összhangban a fellebbezési kérelmével, annak indokaival. Alperes hangsúlyozta, a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a fellebbező fél fellebbezésének a tartalma határozza meg.

[117] A másodlagos fellebbezési kérelmet illetően felhívta a figyelmet, hogy az feltételes módon került előterjesztésre, ami nem felel meg a határozott kérelemmel kapcsolatos Pp. elvárásnak. A fellebbezés nem jelöli meg a hatályon kívül helyezésre okot adó lényeges eljárási szabálysértést, amelyre az ilyen tartalmú fellebbezés alapítható lenne, ezért a másodlagos fellebbezési kérelem is megalapozatlan az alperesi álláspont szerint.

[118] A harmadlagos fellebbezési kérelem problémájaként vetette fel, hogy az ítélet szövegének megváltoztatására érdemi fellebbezés nem irányulhat, az az ítélet kijavításának vagy kiegészítésének tárgya lehet. A Pp. 352. §, valamint 355. § szabályait idézve, azokkal a harmadlagos fellebbezési kérelmet egybevetve megállapítható, hogy felperes nem terjesztett elő határozott kérelmet az ítélet szövegének kijavítására vagy kiegészítésére. Az ítélet ilyen fellebbezéssel történő támadása érdemi felülbírálatra alkalmatlan, visszautasításnak van helye.

[119] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás felperesi vitatása vonatkozásában alperes elsődlegesen a vezető állású munkavállalói minőség kérdésére tért ki. Az Mt. 208. § (1) bekezdésre vonatkozó Jogtárkommentárt idézte, ez alapján álláspontja szerint megállapítható, hogy alperes sosem volt a munkáltató felperes szervezeti vezetője, ugyanis nem volt az elnök helyettesítésére felhatalmazva, munkáltatói jogot nem gyakorolt, ún. általános vezetőnek nem tekinthető. Az egységes okiratba foglalt munkaszerződésben sem került rögzítésre, hogy a főtitkárként vezető állású munkavállalónak minősült volna. Munkaköri meghatározás hiányában a bizonyítatlanságot az Alapszabály 20., 28. pontja nem orvosolhatja, és ezt az SZMSZ sem írhatja felül. Rá nézve munkaköri leírást a felperes nem adott és a munkaszerződésben sem rögzítettek vezetői státuszt. A szakszövetség működését, gazdálkodását érintő lényeges kérdésekben nem a főtitkár, hanem a közgyűlés, az elnökség, illetve az elnök döntött. Az elnök elsődleges helyettese az alelnök volt. Mindezekre tekintettel önmagában az, hogy ő, mint főtitkár a munkaszervezetet irányította, önállóan végzett feladatokat, egyeztetéseket, továbbá döntéselőkészítési munkát is ellátott, nem teszi az Mt. 208. § (1) bekezdése szerinti vezetővé. Ebből következően rajta az Mt. 209. § (5) bekezdés szerinti teljes körű kártérítési felelősség nem kérhető számon.

[120] A bérleti szerződés kapcsán elmarat elnökségi hozzájárulás kérdését illetően a felperes fellebbezési érvelésével ellentétben az alperes kiemelte, az elnökségi ülés összehívása nem az ő feladata volt, ezzel szemben a (felperes)(Z) elnökségi határozata alapján az elnök egyszemélyben jogosult volt eljárni operatív döntések meghozatala érdekében, melyek nem voltak összehatárhoz sem kötve. Alperes hangsúlyozta, a perben következetesen állította, hogy az elnök utasítására, illetve felkérésére írta alá a bérleti szerződést. Az aláírás tényállásban rögzített módja lehetővé tette a tényleges módosítást, erre például szolgál az előző 3 éves időszakra kötött szerződés több ponton történő módosításának megvalósulása.

[121] A tanúbizonyítás perdöntő bizonyítékként szolgál annak igazolására, hogy ő nem felhatalmazás nélkül cselekedett, hanem az elnök, illetve az elnökség tudtával és hozzájárulásával. E tárgyban a legfontosabb tanú az akkori elnök volt a perben, akinek ezzel kapcsolatos vallomásából alperes több ponton idézett. A továbbiakban kitért arra is, hogy nem minden esetben állt rendelkezésre a szerződés aláírásakor a helyszín, illetve a szükséges pénzügyi fedezet, számos esetben az esemény lebonyolítását követően kapta meg a szakszövetség a rendezvényre biztosított pénzeszközt. Erre példaként szolgál a Davis Kupa megrendezése is. Az elnök tanúvallomásából kitűnik az is, hogy személyesen adott tájékoztatást az alperesnek, hogy a bérleti szerződés aláírható.

[122] Az utólagos bizonyítás kérdésére áttérve, alperes elsődlegesen azt jegyezte meg, hogy (elnök neve) volt elnök és (személy 9 neve) volt sportigazgató tanúkénti meghallgatását maga a felperes indítványozta, végül e tanúk vallomásai azonban nem a felperesi állításokat

támasztották alá. Az utólagos bizonyítási indítványban megjelölt tanúk valamennyien alperesi beosztottak, a munkavállalói hierarchiában közvetlenül felettük álló munkavállalótól függenek, tőlük elfogulatlan tanúvallomás nem várható. Ők egyébként a régebbi vezetés távozásában közreműködtek és ezt követően kerültek különféle pozíciókba a felperesnél. Nem lehet közvetlen tapasztalásuk sem ezért a perbeli munkaviszony megszüntetése előtti körülményekről, történésekről. Az alperes megjegyezte továbbá, felperesi fellebbezés nem tér ki arra, hogy mely eljárásjogi szabály megsértése történt az utólagos bizonyítás iránti indítvány mellőzése folytán. Az alperes fenntartva a perben ezzel kapcsolatban részletesen kifejtett álláspontját, hangsúlyozta, a felperes utólagos bizonyítás iránti indítványa nem felelt meg a Pp. 220. § (1) és (3) bekezdés feltételeinek. A perben fogatosított tanúbizonyítás során olyan tanúk meghallgatására került sor, akik már nem tagjok, illetve nem kötődnek a felperesi szervezethez, ezért a felperesi állásponttal ellentétben éppen ezen tanúk vallomásai tekinthetők elfogulatlanoknak, nem pedig azoké, akik a felperessel, mint munkáltatóval munkavállalóként jelenleg is függőségi viszonyban állnak.

[123] A pénzügyi fedezet kérdéskörét illetően alperes felhívta a figyelmet a tanúvallomásokra, melyek alátámasztották, hogy kormányzati döntés vagy határozat nem volt feltétel a verseny megrendezésének előkészületéhez. Korábban is rendszeresen előfordult, hogy pénzügyi fedezet nélkül szerveztek meg egy versenyt és utólag kapta meg a felperes a szükséges támogatást. Nem megalapozott a felperes állítása tehát, mely szerint alperes önhatalmúlag írt alá pénzügyi fedezet hiányának tudatában a bérleti szerződést. A szándékos alperesi károkozás ezen az alapon nem nyert bizonyítást.

[124] A helyszín kiválasztásával kapcsolatos eljárás sem volt gondatlan, az alperes a perben feltárt ezzel kapcsolatos tényállást részletesen ismertette hangsúlyozta, tartalék helyszíneként a (helyszín 4 neve) rendelkezésre állt, arra peradat vagy cáfoló bizonyíték nincs, hogy nem felelt volna meg a WTA feltételeinek ez a helyszín.

[125] Az alperes az elvárható előrelátás kérdését illetően idézte (elnök neve) volt elnök idevágó tanúvallomását. Ezzel kapcsolatban hangsúlyozta, a felperes által állított károkozás nem a bérleti szerződés aláírásából ered, hanem abból a felperesi döntésből, hogy a 2020 évi verseny lemondásra, majd pedig hónapokkal később a szerződés felmondásra került. A tanúbizonyítás egyértelműen alátámasztotta, hogy ezen döntéseket nem az alperes hozta, azokat alperes nem is láthatta előre, ezekre befolyása már nem volt. Az elsőfokú bíróság helyes álláspontja szerint az előreláthatóság szempontjából az egész folyamatot kell áttekinteni, a tenisztorna megrendezésének előkészítését, a szerződéskötést, majd az ezt követő verseny szervezést, lemondást, fizetési kötelezettségvállalást, végül a 2020. december 2-ai megállapodás megszületésének körülményeit együttesen kell figyelembe venni. Itt azonban lényeges peradat, hogy ő csak 2020. február 6-áig töltötte be a főtitkári munkakört, ezt követően már nem volt semmilyen döntési jogköre a történéseket illetően. A főtitkári munkakörbe 2020. február 7-étől a korábbi sportigazgató, (személy 9 neve) került be. Ezt követően neki már nem volt ráhatása az eseményekre, illetve az ismertett döntésekre. A szerződés aláírásakor mindezeket még nem láthatta előre.

[126] A kár bekövetkeztének kérdését illetően, alperes azt hangsúlyozta, az e körben tett valamennyi fellebbezési állítást a peradatok cáfolják. A felperes aktuálisan, web oldalán közzétett nyilatkozatot, valamint a konszolidációt elrendelő kormányhatározat célját idézve, alperes hangsúlyozta, a konszolidációhoz szükséges összeg a felperes részére elkülönítésre

került és annak átutalása is megtörtént a (cég 4 neve) részéről. A vissza nem térítendő támogatásról egy ún. támogatói okirat került kiállításra. A támogatás fedezetül szolgált a külföldi partnerrel kötött egyezség szerinti elszámolásra. A perbeli esetben ezért nem következett be felperes vagyonában tényleges értékcsökkenés. Megjegyezte, elmaradt vagyoni előny, illetve felperest ért vagyoni hátrányok kiküszöböléséhez szükséges költségek címén a felperes igényt nem érvényesített.

[127] Az alperes ezen túl hivatkozott a káronszerzés tilalmának jogintézményére is. Kérte figyelembe venni továbbá, hogy a 2020. december 2-ai megállapodás szerinti teljesítés nem a felperes pénzeszközéből és nem a saját bankszámláján meglévő egyenlegéből került teljesítésre, hanem az elkülönült számlán lévő támogatási összeget használták fel. Csak az minősülhet kárnak, amit a károsult saját vagyona terhére fizet ki, emellett tartozás növekedés miatti kár sem következett be. Jelen ügyben kétségtelenül megállapítható, hogy nem a saját pénzeszközéből finanszírozta felperes a kötelezettség teljesítését, ezért kára nem merült fel.

[128] A támogatói okirat rendelkezései nem tartalmazzak támogatás visszafizetési kötelezettséget ilyen esetre. A vörös iszap ügyében született döntések nem szolgálhatnak analógiaként. Arra a káresetre a kormány külön jogszabályi háttérrel hozott létre, mely egyedileg írta elő, hogyha a kár utóbb megtérül, akkor kell a támogatást visszafizetni a Magyar Államnak. A jelen esetben azonban ilyen egyedi kárrendezési szabályozás nem történt.

[129] A részítélettel elbírált viszonkereset megalapozottságát helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság. A bizonyítékértékelés során abból kell kiindulni, hogy a felek az időben második megállapodással hatályon kívül szerették volna helyezni az 5 havi alaphétre vonatkozó megállapodást, erre kifejezett szerződési nyilatkozatot kellett volna tenniük. (Személy 10 neve) tanúvallomásában pontos indokát adta az 5 havi munkabérré való jogosultság kikötésének, a 2020. május 6-ai megállapodásban felek nem rendelkeztek arról, hogy a végkielégítés pótlásaként meghatározott felperesi fizetési kötelezettséget hatálytalanították volna. Lényegében ezen rendelkezést nem érintve készítették el a második megállapodást. A két megállapodás egymáshoz való viszonyát a jogásként közreműködő (személy 10 neve) tanúvallomása tükrében kell értelmezni. A felperes fellebbezésében hivatkozott (személy 9 neve) által írt e-maillal ellentétben (személy 9 neve) tanúként már eltérő tartalmú nyilatkozatokat tett a 2023. február 4-ei tárgyaláson, melyeket az alperes idézett fellebbezési ellenkérelmének zárásaként.

Az ítéltábla döntésének indokai

[130] A fellebbezés alaptalan.

I.

[131] A Pp. 370. § (1) bekezdés szerint a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét az erre irányuló fellebbezési kérelemre és ellenkérelemre, az abban foglaltak által megszabott korlátok között gyakorolja. Ilyen korlátnak minősülnek a Pp. 371. § (1) és (2) bekezdésében megjelölt tartalmi követelmények körében előadottak. E jogszabályi rendelkezésből

következik, korlátot nemcsak az képez, hogy a fellebbező fél milyen tartalmú másodfokú döntést kér, hanem az is, hogy ezt milyen indokkal teszi, melyik eljárási vagy anyagi jogszabály megsértésére hivatkozik.

[132] A felperes fellebbezésében nemcsak az elsőfokú ítélet érdemi megváltoztatását, hanem annak hatályon kívül helyezését is kérte. Az ítéltáblának ezért a Pp. 383. § (1) bekezdésre figyelemmel elsődlegesen abban kellett állást foglalnia, történt-e az elsőfokú eljárás során olyan lényeges eljárási szabálysértés, amely indokoltá tenné az eljárás megismétlését, új határozat hozatalát. Az ezzel kapcsolatos fellebbezési petitum feltételes módja valóban nem felel meg a Pp. határozott kérelemre vonatkozó tartalmi elvárásának. A Pp. szabályozási rendjéből adódóan nem kérhető általánosságban az elsőfokú eljárás lefolytatása szabályszerűségének teljes körű átvizsgálása a másodfokú bíróságtól, csak konkrét, határozott jogszabályhely megjelöléssel ellátott eljárási szabálysértésre irányuló kérelem alkalmas a Pp. 381. § (1) bekezdés szerinti felülbírálat elvégzéséhez. A Pp. a jogi képviselővel eljáró felek esetében fokozott elvárásokat támaszt a fellebbezési petitum tartalmát illetően, másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét e keretek között gyakorolhatja. Az eljárás szabályszerűségét hivatalból csak az ítélet kötelező hatályon kívül helyezési okai vonatkozásában vizsgálja a másodfokú bíróság (Pp. 380. §). Utóbbi körben megállapítható, hogy ilyen hatályon kívül helyezést megalapozó szabálysértés az elsőfokú eljárás során nem történt.

[133] A felperes fellebbezésében konkrét eljárási hibaként egyedül az utólagos bizonyítás iránti indítványának mellőzését róta fel az elsőfokú bíróságnak. Emellett eljárási hibaként hivatkozott arra is, hogy a tanúbizonyítást tévesen értékelte, a bizonyítás eredményét okszerűtlenül minősítette, vagyis a tényállás téves megállapítására és abból a téves elsőfokú bírói jogkövetkeztetés levonására hivatkozott, a döntés jogszabálysértő voltát erre alapozta [Pp. 369. § (3) bekezdés a)-c) pont].

[134] Ez utóbbi fellebbezési hivatkozásokra tekintettel az ítéltábla szükségesnek tartja az eljárás szabályszerűségének felülbírálatával kapcsolatos jogkör, valamint az anyagi jognak való megfelelést biztosító felülbírálati jogkör elhatárolását. A Pp. 369. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság felülbíráhatja az elsőfokú bíróság eljárásának szabályszerűségét. Ez elsősorban a fellebbező kérelmére történhet, a fellebbezésben meg kell jelölni az állított eljárási jogszabálysértést, amelyre a fellebbező a fellebbezését alapítja. A másodfokú bíróság főszabály szerint csak ezt vizsgálhatja. Ebben az esetben olyan lényeges eljárási szabálysértés szolgálhat a Pp. 369. § (1) bekezdés szerinti felülbírálat alapjául – és vonhatja maga után a Pp. 381. § jogkövetkezményét –, amely az elsőfokú eljárás megismétlését, kiegészítését azért teszi szükségessé, mert az az ügy érdemi eldöntésére kihatott és annak orvoslása a másodfokú eljárásban nem lehetséges vagy nem észszerű.

[135] Ettől eltérően az anyagi jognak való megfelelés vizsgálatát a Pp. 369. § (3) bekezdés a)-c) pontjaiban írt esetekre vonatkoztatja, a fellebbezőnek e körben azt az anyagi vagy eljárási jogszabálysértést kell megjelölnie, amelyre a fellebbezését alapítja és amelyek kihatnak a számára sérelmes érdemi döntésre. Az anyagi jogi felülbírálat során tehát a bizonyítás eredményének okszerűségét kell vizsgálni, továbbá azt, hogy ez alapján helyes tényállás megállapítás történt-e. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságtól eltérő jogkövetkeztetés levonásával a megállapított tényeket másként minősítheti.

[136] A felperesi fellebbezésből olyan eljárási szabálysértésre hivatkozás nem tűnik ki, amely a Pp. 369. § (1) bekezdése szerinti felülbírálati jogkör alkalmazását indokolná, ennek megfelelően az érdemi felülbírálat keretében – figyelemmel a fellebbezés indokainak Pp. 110. § (3) bekezdés szerinti tartalmi értelmezésére – az ítéltábla egyfelől a Pp. 369. § (3) bekezdés a) pontja szerinti felülbírálati jogkörben vizsgálta azt, hogy a bizonyítás eredményének okszerűtlenné minősítésével a tényállás módosításra szorul-e, másfelől az anyagi jogi érdemi felülbírálat körében a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontja alapján vizsgálendő volt, hogy az elsőfokú bíróság helyesen jutott-e arra a következtetésre, hogy a felperes kárigénye alaptalan, míg az alperes elmaradt munkabérre vonatkozó viszontkeresete alapos.

[137] A már említett Pp. 369. § (3) bekezdés a)-c) pontjaiban írtaknak megfelelően az érdemi felülbírálathoz tartozóan kellett az ítéltáblának állást foglalni a bizonyítás eredményének okszerűsége, a tényállás kiegészítésének esetleges szükségessége, valamint a megállapított tényekből való jogi következtetés levonásának helyessége tárgyában, mivel ezek a bíróság anyagi jogi jogalkalmazási tevékenységéhez tartozó kérdések.

[138] A Pp. 369. § (3) bekezdés a) pontja lehetővé teszi, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletben megállapított tényállást módosítsa, kiegészítse, ha a bizonyítás eredményét okszerűtlenné minősíti. A mérlegelés akkor okszerűtlen, ha az ítéletben rögzített tényállás iratellenes, illetőleg, ha az elsőfokú bíróság az adott bizonyítékok alapján nem juthatott volna az általa elfogadott következtetésre, vagyis a tényállás megállapítása során logikai hibát vét. Abban az esetben azonban, ha a beszerzett bizonyítékok értékelésének eredményeként a logika szabálya szerint lehetséges volt az adott tényállás megállapítása, a másodfokú bíróság azt akkor sem bírálhatja felül, ha maga egyébként a bizonyítékok mérlegelése alapján más következtetésre jutott volna. Ez ugyanis a bizonyítékok másodfokú eljárásban történő felülmérlegelésének tilalmába ütközik. Nem elegendő azonban az okszerűtlen mérlegelésre általánosságban hivatkozni, konkrétan meg kell jelölni, hogy a bíróság milyen bizonyítékból vont le okszerűtlen következtetést, illetve milyen bizonyítási hiányosság(ok) miatt nem tekinthető az ítélet megalapozatlannak.

[139] A tényállás megállapítást kifogásoló fellebbezési hivatkozással ellentétben az ítéltábla a tényállás alapjául szolgáló bizonyítékok értékelése körében nem talált az elsőfokú ítélet tényállásában okszerűtlenséget okozó logikai hibát.

[140] A kártérítési kereset elbírálásához szükséges bizonyítékok köre rendelkezésre áll, mely a tényállás okszerű megállapításához elegendőek. Az anyagi jogi felülbírálat kapcsán a továbbiakban kifejtésre kerülő jogi álláspontjára tekintettel az ítéltábla sem találta szükségesnek további bizonyítás lefolytatását, így a tanúbizonyításra irányuló felperesi utólagos bizonyítási indítvány mellőzése nem ütközött eljárási szabályba, figyelemmel arra is, hogy a Pp. 220. § (1) bekezdés szigorú előfeltételeket szab a perfelvétel lezárása utáni bizonyítás megengedésére. E körbe semmiképpen sem sorolható az az eset, ha valamely fél által indítványozott tanúbizonyítás végül nem az ő álláspontját, ténybeli, illetve jogi állításait támasztja alá. Hatályon kívül helyezésre okot adó eljárási szabálysértés a fellebbezési hivatkozással ellentétben tehát nem történt a per elsőfokú eljárása során, az ítéltábla a részítéletet az érdemi anyagi jogi felülbírálatra alkalmasnak találta [Pp. 369. § (3) bekezdés].

II.

[141] A felperes kártérítési keresetének érdemi elbírálása során az Mt. 179. § (1), (2) bekezdésekből kellett kiindulni, melyből következően a munkavállaló kártérítési felelősségére alapított munkáltatói kárigény esetén a munkáltatónak kell bizonyítania a munkaviszonyból származó kötelezettségszegést, a kár bekövetkeztét, valamint a kettő közötti okozati összefüggést. A perben jogkérdésként merült fel az is, hogy az alperes helytállási kötelezettsége milyen mértékű, tekintve, hogy erre nézve az Mt. 179. § (3) bekezdés, valamint 209. § (5) bekezdés eltérő szabályozást tartalmaz, illetve különbséget tesz a kárfelelősség mértékét illetően attól függően, hogy szándékos, súlyosan gondatlan károkozás történt-e, illetve, hogy vezető beosztású munkavállaló részéről történt-e a károkozás.

[142] Az elsőfokú bíróság a munkavállalói kárfelelősség megállapításának valamennyi elemét, feltételét vizsgálta a tényállás tükrében, az ítéltábla azonban bizonyos többlettényállási elemekre tekintettel az elsőfokú részítélet jogi indokolásában követett sorrendtől való eltérést találta indokoltnak. Ilyen lényeges többlettényállási elem a perbeli esetben az, hogy a felperes állami támogatás igénybevételével egyenlítette ki a jogbérleti szerződéstől való visszalépés folytán a külföldi partner által támasztott követelést. Az alperes ezzel kapcsolatos védekezése az volt, hogy a felperest mindennek következtében nem is érte valójában kár, melyet meg kellene téríteni. Az elsőfokú bíróság ezt a jogi érvelést elfogadó álláspontját a felperes fellebbezésében továbbra is támasztotta, állítva a kár bekövetkeztét. Az ítéltábla álláspontja szerint elsődlegesen e jogkérdést illetően kellett a perben állást foglalni, tekintve, hogy ettől függ, hogy szükséges-e tovább lépni a kárfelelősség egyéb konjunktív feltételeinek a vizsgálatára.

[143] A felperes a perbeli esetben a vagyonában bekövetkezett értékcsökkenésként határozta meg a károsodását, igényét nem elmaradt vagyoni előnyre vagy költségigényre hivatkozással terjesztette elő. A kártérítési felelősség megnyílásához a vagyonban értékcsökkenésnek kell bekövetkeznie, ebből a szempontból elengedhetetlen annak tisztázása, hogy mi tartozik a károsult vagyonába, mert ettől függ, hogy bekövetkezett-e annak csökkenése és ha igen, úgy milyen mértékben. A bírói gyakorlat e körben azt az álláspontot foglalta el, hogy csak az a követelés minősülhet kárnak, amit a károsult ténylegesen kifizetett (EBH2006. 1425, BDT2010. 2297 szám alatt közzétett eseti döntések).

[144] A perbeli esetben igazolt és nem vitatott tényállási elem, hogy a perben követelt 252 000 000 forintos nagyságrendű összeg a külföldi partner részére ténylegesen kifizetésre került. A fő kérdés azonban az volt, hogy ez a kifizetés a felperes vagyonának terhére történt-e. E körben vizsgálandó volt, hogy az állami támogatást milyen feltételekkel és módon kapta a felperes, és az milyen formában volt felhasználható. A felperes 2020. április 20-ai konszolidációs kérelmének 7., 8. pontjában összesen 489 000 000 forint támogatást kért a perbeli költség finanszírozására. A külföldi partnerrel ekkor még egyeztetések voltak folyamatban, melyek eredményeként utóbb kármegelőzés körében értékelendő módon 252 000 000 forintos nagyságrendre sikerült leszorítani a fizetendő összeget. Ebben az időszakban még a kár nem következett be, de a felperes egyfajta kárral fenyegető helyzetben volt.

[145] A Ptk. kommentár ismeri és elvárás szintjén alkalmazandónak tekinti a károsodás veszélye körében tett kármegelőzési intézkedéseket. Ez arra az esetre vonatkozik, amikor még nem következik be a károsodás, de annak közvetlen veszélye fennáll, így elhárítása, megelőzése érdekében a kárral fenyegetett személytől kármegelőzési intézkedések elvárhatók [Ptk. 6:523. §-ához fűzött Nagykommentár c) pont]. A károsodás veszélye körében alkalmazott kármegelőzési intézkedésekkel kapcsolatos elvárásnak eleget tevő felperes javára értékelendő magatartás volt tehát egyrészt az, hogy a fizetendő összeg mértékét további tárgyalások útján sikerült mintegy a felére leszorítani, másrészt pedig, hogy erre nézve állami támogatást igényelt. Ezt a (cég 4 neve) útján 2020. szeptember 24-én két átutalással meg is kapta, a 2,5 milliárd forint részét képezte a konszolidációs kérelemben, annak 7., 8. pontjában megjelölt említett két összeg is. Lényeges tényállási elemnek tekinti az ítéltábla azt, hogy az átutalás nem a felperes számlájára, hanem egy elkülönített alszámlára történt és onnan a felperes kizárólag a konszolidációs kérelemben rögzített költségek fedezésére fordíthatta az egyes részösszegeket, melyekkel kapcsolatban utóbb szigorú elszámolási kötelezettsége is fennállt.

Az ítéltábla jogi álláspontja szerint e tényállási elemekből az állapítható meg, hogy a támogatási összeg ténylegesen nem került a felperes vagyonába, az alszámláról történt kifizetés pedig ennek megfelelően nem a felperesi vagyont csökkentette, hanem egy kötelezettség teljesítése alól mentesítette a felperest még mielőtt ezzel kapcsolatban kára keletkezett volna. A felperes saját vagyonát így még időlegesen sem érte kár, tekintve, hogy a támogatás a kifizetés esedékessé válásakor már rendelkezésre állt és abból finanszírozható volt. Erre a kifizetésre tehát a felperesnek nem kellett saját vagyonát igénybe vennie.

[146] Az ítéltábla itt találja fontosnak hangsúlyozni, hogy el kell különíteni a kár bekövetkeztétől a kárral fenyegető helyzet fennálltát. A felperes a kárveszély stádiumába került, amikor 2020 áprilisában a külföldi szerződő partnertől az első fizetési felszólításokat megkapta. Saját vagyonból kifizetés ekkor nem történt, az egyezségi tárgyalások eredményeként meghatározott összeg állami támogatásból történő kifizetése folytán pedig a felperes – a helyes kármegelőzési intézkedések eredményeként – az őt fenyegető kárt, még az annak bekövetkezése előtt elhárította. A bírói gyakorlat ezzel kapcsolatban egyértelmű álláspontot alakított ki a tekintetben, hogy kártérítés csak a kár bekövetkezése esetén válik esedékessé, ha viszont nincs kár, akkor a kárigényt érdemben kell elutasítani (BDT2013. 2856 szám alatti eseti döntés).

[147] A kártérítési jog polgári jogi szabályozásából következően – melyet a munkaügyi szabályok is követnek –, kártérítésre való jogosultság kizárólag a károsultat illeti meg, ha a károsodás nem következik be, úgy nem támasztható kártérítési igény.

[148] A perbeli esetben nem a káronszerzés tilalmának szabálya érvényesül, hiszen a Ptk. 6:522. § (3) bekezdés utolsó fordulatóban rögzített kivétel csak arra az esetre vonatkoztatható, ha már bekövetkezett a kár. Hasonló okból a felperes eljárása nem a kárenyhítési kötelezettség szabálya körében értékelhető, hiszen az is arra az esetre vonatkozik, ha a káreseményt követően a kár mértéke enyhítésének lehetősége fennáll.

[149] Az ítéltábla nem találta helytállónak azt a fellebbezési hivatkozást sem, hogy a támogatói okirat visszatérítési szabálya alkalmazandó lenne, az ugyanis kizárólag a fel nem

használt támogatásra vonatkozatható. A jelen esetben a támogatást a felperes a saját konszolidációs kérelmének megfelelő célra fordította, a támogatás szabályszerű felhasználása megtörtént, így visszatérítési kötelezettsége felperesnek ezen összegre nézve nem áll fenn. Megjegyzendő, hogy végső soron jóval kisebb összeget (alig több mint felét) használták fel erre a célra, mint amit a konszolidációs kérelemben még előirányoztak és amelyre nézve a támogatást megkapták. A más célú felhasználás lehetősége a támogatási szabályozás rendjét tekintve kizárt volt, az ezzel kapcsolatos fellebbezési felvetés sem helytálló. A felperes a vagyonába nem került támogatási összeget kizárólag a konszolidációs kérelemben megjelölt célokra, köztük a 7., 8. pontban megjelölt költségek fedezetére fordíthatta.

[150] A támogatói okirat által létrehozott jogviszony nem tartalmaz regressz igényérvényesítési lehetőséget, a támogató ilyen jogot nem írt elő a maga számára és nem adott a felperes számára sem lehetőséget ilyen igényérvényesítésre. A fellebbezésben is felhozott vörös iszap katasztrófa kárrendezésének jelen ügyre vonatkozó analógiája nem lehetséges, e körben az elsőfokú részítélet jogi indokolása részletesen ismertette az ott kialakított egyedi jogszabályi háttérrel, melynek lényege az volt, hogy az állami támogatást a károsultak abban az esetben és olyan mértékben voltak kötelesek visszafizetni, ha más irányból a tényleges károkozótól, vagy biztosítótól kártérítéshez jutottak. A jelen esetben az említett katasztrófára vonatkozóan kialakított egyedi jogszabályi háttér nyilvánvalóan nem alkalmazható, a felperesre vonatkozó támogatási szabályozás pedig nem ad külön lehetőséget egy esetleges, tényleges károkozóval szembeni fellépésre.

[151] A kárrendezéshez biztosított segélyek, adományok, ajándékok kérdéskörét illetően lényeges elhatárolási szempont a perbeli támogatási konstrukciótól, hogy azok a kár bekövetkezése után biztosítanak kárenyhítést, a károsult tulajdonába kerülnek és jellemzően szabad felhasználásúak. A perbeli esetben azonban ezen kritériumok egyike sem valósult meg felperes esetében, akit a várhatóan őt érő károsodást megelőzően mentesített a célirányosan felhasználható támogatás.

[152] Az ítéltábla a kifejtettek tekintetével az elsőfokú ítélet jogi indokolásának azon részét tekinti perdöntő jelentőségűnek, hogy a felperes vagyonában a keresetben állított értékcsökkenés nem történt, így a kár bekövetkeztének bizonyítottsága hiányában felperest keresetösségi jog a kártérítés iránt nem illeti meg.

[153] A kár bekövetkezése – mint az alperesi kárfelelősség megállapításához elengedhetetlen, szükségszerű előfeltétel – bizonyítottságának hiányában a további konjunktív feltételek (alperesi magatartás, okszerűség, előreláthatóság) tényállás tükrében történő vizsgálata valójában szükségtelenné vált, ettől függetlenül megjegyzi az ítéltábla, hogy az ezek tekintetében kifejtett elsőfokú bírói állásponttal és indokokkal maradéktalanul egyetért [Pp. 386. § (4) bekezdés]. A fellebbezésben harmadlagosan előterjesztett kérelem teljesítésére, mely az elsőfokú ítélet ezzel kapcsolatos indokolásbeli megállapításainak mellőzésére irányult, a kifejtett indokok miatt nincs mód. Ugyanezen okból nem történt eljárási szabálysértés a felperes utólagos bizonyítási indítványának mellőzése miatt, mivel az a kárfelelősség említett egyéb konjunktív elemeinek bizonyítását célozta.

[154] Az elsőfokú bíróság részítéletével a felperes azon viszontkeresetét is elbírálta, mely elmaradt munkabér címén 15 760 000 forint és járulékai megfizetésére irányult. Ez az összeg 2019 júliusától a munkaviszony 2020. május 31-ig terjedő időszakra vonatkozó alaphé, valamint a 2020. február 6-ai megállapodásban foglalt további 5 havi alaphé összegét foglalta magában. A felperes e követelés utóbbi részösszegét illetően a 2020. május 6-ai, második megállapodásra hivatkozott, melynek 3. pontjában felperesi értelmezése szerint a felek közös megegyezéssel az alperes 5 havi munkabérre való jogosultságát, mint „egyéb pénzbeli juttatást” megvonták.

[155] A felek megállapodásait illetően az elsőfokú bíróság helyesen indult ki abból, hogy mindkét megállapodás hatályosan, érvényesen létrejött, az azokban rögzítettek szerinti jogok és kötelezettségek irányadók a felek között fennállt munkaviszony megszűnését illetően. Az időben második megállapodás bevezető részéből egyértelműen kitűnik, hogy annak megkötésére azért került sor, mert a felek között az első megállapodásban rögzítettekkel kapcsolatban időközben jogértelmezési eltérések léptek fel. Felek a második szerződés megkötésével ezt kívánták rendezni. Ebből kitűnik, hogy a felperes felmentette az alperest a további munkavégzési kötelezettség alól, a 3. pontban pedig kitértek arra is, hogy a munkaviszony megszűnéséig terjedő időre milyen pénzbeli juttatás illeti meg az alperest. A 2020. február 6-ai megállapodás 3. pontjában ezzel kapcsolatban a munkaviszony megszűnéséig terjedő munkabérfizetési kötelezettségen kívül kifejezetten a „munkaviszony megszűnésére tekintettel” kifejezést használva határozták meg a bruttó 5 havi alaphéösszeg megfizetését. A munkáltató tehát a munkaviszony megszűnésére tekintettel vállalt többletfizetési kötelezettséget, ez azt jelenti, hogy egyfajta végkielégítés pótlására alkalmas összegre való jogosultságot biztosított az alperes javára.

[156] Az Mt. 64. § (1) bekezdés a) pont szerinti munkaviszony megszűnés esetén a dolgozó javára megkötés nélkül állapíthatnak meg a felek közös megegyezéssel bármilyen juttatást. E téren a szerződéskötési szabadságot az Mt. semmiben sem korlátozza, így a felek hatályosan és érvényesen kiköthették az 5 havi munkabérnek megfelelő összeg egyösszegű kifizetését az alperes javára, melyet a munkaviszony megszűnésének időpontjára nézve tettek esedékessé. Az ítéltábla lényegesnek tekinti, hogy az összeget kifejezetten alaphéként jelölik meg, tehát azt alaphé jellegű juttatásnak tekintették. A 2020. február 6-ai megállapodás 4. pontja is lényeges az értelmezés szempontjából, hiszen ott a felperes ezen túlmenően kötelezettséget vállalt arra, hogy a munkaviszony megszűnéséig esedékes *egyéb* pénzbeli járandóságokat is rendezi az alperes felé. Az alperes személyes nyilatkozata, valamint (személy 10 neve) tanúvallomása is egyértelműen rögzítette, hogy – az alaphéren felül – milyen egyéb juttatásokat kapott az alperes a munkaviszony fennállta alatt a főtitkári tisztségről való lemondását megelőzően a felperestől (ilyen volt pl. a gépjármű- és mobiltelefon-használat finanszírozása a felperesi munkáltató részéről).

[157] Az ítéltábla a két szerződéses nyilatkozat egybevetett értelmezése alapján az elsőfokú bírósággal egyetértve arra a következtetésre jutott, hogy az időben utóbbi megállapodás ezen nem alaphé jellegű juttatásokra vonatkozik, az ezekre való jogosultságot vonták meg közös megegyezéssel az alperestől. Ezek köre azonban nem terjeszthető ki az 5 havi alaphé jellegű juttatásra való jogosultságra, figyelemmel a Ptk. 6:8. § (1) bekezdés, és (3) bekezdés értelmező szabályainak megfelelő alkalmazására is.

[158] Az ítéltábla álláspontja szerint elfogadható az okiratszerkesztésben közreműködött jogász, (személy 10 neve) tanúvallomása a tekintetben is, ha a felek az 5 havi alapbérnek megfelelő összegre is ki akarták volna terjeszteni második megállapodásuk hatályát, úgy kifejezetten meg kellett volna jelölni írásban egyrészt, hogy azt olyan egyéb juttatásnak tekintik, amely nem alapbér jellegű és amelyre való jogosultságát ugyancsak megszüntetik az alperesnek. Ennek hiányában az alperesi értelmezést elfogadó elsőfokú bírói álláspont a helytálló az 5 havi alapbérre való alperesi jogosultságot illetően.

[159] Az alperest követő főtitkár 2020. április 1-jei levelére történt fellebbezési hivatkozás kapcsán megjegyzi az ítéltábla, hogy ott a főtitkár személyes véleményét fejtette ki ezzel kapcsolatban, a szöveg egyebekben pedig azt tartalmazza, hogy nem neki kell eljárnia ebben az ügyben, mellyel kapcsolatban örömet fejezte ki. Ez egyúttal jelzi, hogy a főtitkárnak intézkedési jogköre nem volt a felek között fennállt munkaviszony megszüntetésével kapcsolatban, az ő magánvéleménye pedig nyilvánvalóan irreleváns a szerződés értelmezés vonatkozásában. Egyebekben pedig helyes az az alperesi hivatkozás a fellebbezési ellenkérelemben, mely (személy 9 neve) tanúkénti meghallgatásának idézésével cáfolja a felperes értelmezését.

IV.

[160] A kifejtett jogi indokokra tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság részítéletét annak helyes indokait elfogadva a Pp. 383. § (2) bekezdésre történt hivatkozással helybenhagyta.

[161] Az eredménytelenül fellebbező felperes köteles a jogi képviselővel eljár és fellebbezési ellenkérelmet írásban benyújtó alperes másodfokú eljárási költségeinek megfizetésére, melyet az ítéltábla az alperesi költségfelszámításnak megfelelően a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés c) pontja és (5) bekezdése alapján határozott meg a részítélettel elbírált kereset és viszontkereset együttes pertárgyértékét alapul véve.

[162] A felperest, nyilatkozata folytán az Itv. 5. § (1) bekezdés d) pontja alapján személyes illetékmentesség illeti meg, így az Itv. 56. § (1) bekezdés, valamint a Pp. 102. § (1) és (6) bekezdés szerint másodfokú pervesztesége ellenére fellebbezési illetékviselésre nem kötelezhető, a felmerült fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Szeged, 2024. március 21.

Dr. Bálint Attila s.k.

Dr. Dobler László s.k.

Dr. Tolna András s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

táblabíró